ԹԻՒ 7697 18 ՕԳՈՍՏՈՍ 1911 ՇԻՆԳՇԱԲԹԻ

31 Août 1911 N. 7697

نومرو ۷۶۹۷ ۱۸ اغستوس ۱۳۲۷ پنجشنبه

ԱՐԵՒԵԼՔ

ԽՄԲԱԳՐԱՊԵՏ՝ Ե. ՕՏԵԱՆ

ՀԻՄՆԵՍԼ 1883ԻՆ FONDÉ EN 1883 پازا رایرتسندن ماعدا هر کون نشراولنور . تاریخ تأسیسی ۱۸۸۳

ՏԷՐ ԵՒ ՏՆՕՐԷՆ
ԳԱՐԵԳԻՆ ՊՕՅԱՃԵԱՆ
Կ. ՊՕՅԱԶԻԱՆ - ԳԱԼԱԹԱՅԻ

آره‌ولك
یومی وسیاسی غزته
صاحب امتیاز ومدیری قره‌کین بویاجیان
دوسعادت — غلطه
ایچون سنه‌لکی ۱۰۰ آلتی آیلغی ۵٤ غروشدر .

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
Տարեկան Վեցամ.
Դուռառներու համար 100 54
Արտասահման » 35 20 ֆր.

نسخه‌سی ۱۰ پاره
10 ՓԱՐԱ.

آره‌ولك
AREVELK
Journal arménien
DIRECTEUR - PROPRIÉTAIRE
K. BOYADJIAN
CONSTANTINOPLE-GALATA

ԹՇՆԱՄԻՆ ԿՐԿԻՆ ԿԸ ՅԱՐՁԱԿԻ

Թշնամին քոկերան է :

Պահ մը սեղի տուաւ նոր քաղաքապետ Հիւսէին Բեադիմ պէյի կորովի Ջանքերուն և ժողովրդին զգուշական միջոցներուն դիմաց : Օրական 150 դէպքը հետզհետէ ինչաւ 15-16 դէպքի և անշուշտ մօտ օրէն բոլորովին պիտի աղատէինք այդ ինքնակոչ անախորժ հիւրէն, եթէ քաղաքապետը նոյն կորովը և ժողովուրդը նոյն զգուշական միջոցները չարունակէին : Բայց ափսոս, հաղիւ թէ համաճարակը նուազիլ սկսաւ և անմ կորովն ու զգուշութիւնն ալ նոյն համեմատութեամբ պակսեցան :

— Մենք ա՛լ ջուրը եռացնելէն «վաղ» անցանք...:

— Մենք հիմա ամէն պտուղ աղուոր աղուոր կուտենք կոր :

— Արդէն եղածը քոկերա չէր որ...:

— Ճանրմ, բան մըն ալ չի կայ, ես պատուական մը բանիման տօրմանին կերայ, վրայէն ալ տօմանէսով սքանչելի սալատա մը, կարմիր կարմիր չաքարի պէս ճմերուկ մը, քանի մը զատի ալ պաղուկ քաղաքուլքի ջուր... օ՛ֆ, կանք իմ Աշնուոր աղա, քոկրա՞ մի, թո՛ղ ան մնէք վանայ...

Այս պատասխանութիւններուն արդիւնքը ահաւասիկ :

Երէկ Առողջապահական Խորհուրդի բժիշկ մը ըսաւ ինծի Թատրէյին մէջ.

— Առջի օր, այսինքն երեքշաբթի, 27 դէկտ պատահած է Պէօյլուք Տէրէի մէջ, 50 դէկտ Պէյքօզ, մանաւորապար «Պէյմր Սէլմ» և «Բէշիտ Փաշա» փոխադրանակներու գնուողներուն մէջ. իսկ Խաղիւղ չա՛ռ աւելի, թիւը որոշ չեմ գիտեր :

— Բայց, զոչեցի, պաշտօնական ցուցակները այդ թիւը ցոյց չեն տար :

— Չեմ գիտեր թէ պաշտօնական ցուցակները ինչ կ'ըսեն, բայց իրողութիւնը սա է, պատահանց բարեկամ բժիշկ :

Իրա՛ւ է սակայն որ պաշտօնական ցուցակներն ալ երկու երեք օրէ ի վեր վրդովեցուցիչ համեմատութիւն մը առած են, հակառակ իրենց քիչ մը պզտոր և անորոշ հաշուառութեան :

Եւ սակայն խեղճ քոկերան յանցանք չունի ասոր մէջ : Այն վայրկեանին որ գինքը վանտելու փորձ ըրինք, առանց դժուարութեան փրկին ժողվեց և մեկեւեալ պատրաստուեցաւ, բայց մենք իր օգիքէն քաշկով կրկին գինքը վար դրինք արևելեան ծանօթ հիւրասիրութեամբ մը :

Ու մինչ մտացի մարդիկը յոյսերնին մեր նոր քաղաքապետին վրայ դրած էին, ա՛հ ուրիշներ կը փորձեն սեսի կեղեւներ գտնել իր ոտքերուն տակ, գինքը թաւալցնելու իրենց համար :

Եւ ինչո՞ւ :

Որովհետեւ Բեադիմ պէյ իր պաշտօնը լրջութեամբ կատարել կ'ուզէ, կորով ու գործունէութիւն ցոյց տալ կը փորձէ, կը ջանայ իրապէս «նոր» քաղաքապետ մը ըլլալ, իր պաշտօնին պարտականութիւններուն դիտակից :

Այս ոգիրը չեն ներեր իրեն Թաղապետական Խորհուրդները և ամէն յայտնի ու անյայտ միջոցները կը գործածեն՝ իր ամէն մէկ արարքին դէմ զժուարութիւններ յարուցանելու համար :

Ու քոկերան ինքնիրեն կը մտածէ, «Ա-լմաար»ը կարդալէ ետքը :

— Ակէ աղէկ սեղ ո՞ւր կրնամ դանել ; Ուր որ գացի գլխ դուրս վռնտեցին, մինչդեռ Պոլիս ժողովուրդ և իշխանութիւն գիս ձեռքէ ձեռք կը յափշտակեն և իմ թշնամիներս կը հաղթեն :

ՍԻՐՈՒԱՆԴԳ ՕՏԵԱՆ

ԶԳՈՒՇԱՑՈՒՆՑ ԱՌԵՒԱՆԳՈՒՄ ՄԸ

(ՖԱՆԹԷԶԻ ՈՐՄԷ ԵՂԵՐԳ ՄԸ ԿՐՆԱՑ ՀԱՆՈՒԻԼ)

«Սիրելի Օտեան,

«Եթէ կը կարծես թէ յօդուած մը «Ազատամարտ»ի կողմէ հիւրասիրուած չըլլալուն համար իր նշանակութենէն, կարեւորութենէն և կամ հրապարէն բան մը չի կորցներ, այդ պարագային բարեհաճէ տեղ մը տալու ընկ ասոր «Արեւելք»ի մօտակայ մէկ թիւին մէջ :

«Ճանրմակ դիրճանով կազմուած է այն առարկութիւնը որով «Ազատամարտ»ի խմբագրութիւնը կ'արդարացնէ ինքզինքը, յօդուածս չի տպելուն համար :

«Սխալ է երբ կարծեցուկ կուտայ իր ընթերցողներուն, թէ այդ յօդուածովս զրպարտ ուզած եմ որ և է անձի մը անուանականութիւնով : Ընդհանուր դատապարտ պաշտօնը երբեք ես ինծի չեմ տուած և տալու ալ իրաւունք չունիմ : Իմ յարուցածս սկզբունքի խնդիր մըն է, ինչպէս կը տեսնես և զարմանալի կը թուի ինծի, երբ կը տեսնեմ որ սկզբունքներու նուիրուած թերթ մը իր հիւրասիրութենէն կը զրկէ այդ կոչումով զրի առնուած յօդուած մը :

«Բայց իրաւ է որ ամբողջ յանցանքը իսկ է : Այդ յօդուածը կրնայի զրկել որ և է թերթի մը իւրաց ատեղ «Ազատամարտ»էն :

«Ազատամարտ»ին զրկելու չէի... քանզի... որովհետեւ on ne parle pas de corde, dans une maison de pendu կամ «կախուած մարդու մը տան մէջ չանսի խօսք պէտք չէ ընել» : Ե. Ա.ԷՓԹԱՐ

* * *

Ռոմէլ-Վարօ «ալիրէթ»ի գլխաւոր պէկերէն Միր Սարէ Պարթօ, Այտընի կուսակալութեան պատկանող Թաշ-Գարա գիւղի հայ բնակիչներէն Զաղար-Աղայինց Ռէս Ռուբօն Կիւրիւլ անուն կինը տանջանած ըլլալը նամակով մը կ'իմացընեն ինծի... Իզմիրէն :

Կ'երեւայ թէ տանջանքներու վերջը չպիտի գայ, ինչպէս գալիք չունի բարեկարգութիւններու սկիզբը, այս անոյշ երկրին մէջ :

Եւ կը զարմանամ թէ, ինչպէս կ'ըլլայ որ տեղւոյն Առաջնորդը, Քաղաքական Ժողովը, եկեղեցին այս կամ այն քահանան, գիւղին ժողովուրդը և Այտընի Օսմ. «Մկրտս» Սուլթան Էֆէնտի Սպարթեալի, հեռագիր հեռագիրի վրայ չեն տեղացուցած Պատրիարքարան, բողոքելու համար այս անլուր առեւանգումին դէմ, ամբաստանելով իբրեւ Միր Պարթօի մեղակից անլուսոյն կուսակալը, կամ էն քիչը անոր փախանորդը, զինուորական հրամանատար փաշան, գիւղին «մուխթար»ը դատարանին նախագահը և անոր անդամները, ատենակալները և բոլոր այն պաշտօնական անձնաւորութիւնները որ իրարու փոյլ զալով կը կազմեն «տեղական իշխանութիւն» ըսուած սարսմինը :

Զեմ ալ տեսներ կոր հոս, Պատրիարքարանին մէջ այն սարտասվոր իրարանցումը որ ընդհանրապէս տեղի կունենայ կրը այս օրինակ խժդուժ արարքի մը արձագանգը մեզ կը բերէ Անատոլուէն եկած թղթատարը :

Ոչ Տեղապահ Սրբազանը յուզուած է այս անգամ և ոչ ալ այս մասին Գամէր Լիֆէնտին «մուխթարէ» տարած ունի Սալոյէն :

Ինչո՞ւ այս անտարբերութիւնը բացատրել եթէ կրնաս :

Եւ սակայն դէպքը զգայացունց է և մաս կը կազմէ հայկական տուայտանքի répertoireին, զոր «չա՛ս, չա՛ս» տակաւին «էզկիկի» չի կրցանք բերել և բերելիք ալ չունինք, եթէ սասնի երիտասարդները :

Իզմիրի առեւանգումը, տարօրինակին պէս եթէ Անատոլուի մէկ հեռաւոր անկիւնը տեղի ունեցած ըլլար ի ձեռն որեւէ քիւրտի մը, աչքարձ իրար պիտի անցընէինք, թաղրիր թաղրիրի վրայ պիտի գրուէր Նէմէսիսին Մօլոին, պահանջելու համար որ պաշտօնական ըլլայ վաղին, աթոռի դատապարտուի «բամանան» փաշան և քանըչորս ժամ չանցած՝ կախաղան հանուի այդ աբունկաղ և Տօն Ժուանի խմբով չնուած քիւրքը որ բերա՛ հրէշային gesteով մը յափշտակած է լեռը փախցուցած է Հայու մը կողակիցը, առանց սարրական քաղաքապարութիւնը ունենալու՝

— Avec votre permission ըսկու էրկանը :

Բայց որովհետեւ դէպքը, սրտեղ քիթերնուս տակ տեղի կունենայ, ոչ ոք ձայն կը հանէ և չեմ հասկնար թէ ինչպէս կ'ըլլայ որ «Ժամանակ», տասնկ տարիէ մը չօգտուիր, «Իզմիրի մէջ մեծ առեւանգում» բսելով յօդուածի մինչեւ, 69 բուսնիս տասերէ կազմուած վերնագրի մը տակ :

Կարծես թէ իրերը և մարդիկ խօսք մէկ ըրած են, մեղակիցները ըլլալու Միր Պարթօի արարքին :

Ուրիշ կերպ կարելի չէ բացատրել այն մունջ զգաստասութիւնը զոր ազգային չրջանակները ի յայտ կը բերեն :

Թերեւս այս արհեստական պապանձումին պատճառը այն է որ, Իզմիրի առեւանգումին միայն հեղինակը և այդ ոչ մէկ կերպով արդարանալի տասմին գլխաւոր դերակատարը, Քիւրտ մըն է որ գլխարկ կը հագնի և ատիտուվրայ ըրած է Եւրոպան, Եվրոպացը և Ամերիկան :

Ինչո՞ւ դատապարտելի ըլլայ և քաջատենչի երեւի առեւանգումի պարագայ մը Բդլիի Խորհուրդ գիւղին մէջ և այդ միւնոյն մեղքը, անուշիմար անցնի Թաշ-Գարայի ընարանց վրայ կատարուած պահուն :

Logiqueը քանի՞ տեսակ կ'ըլլայ և Խրատուբնէ ի վեր է որ Արդարութիւնը երկու կշիռ կ'ունենայ կոր :

Առեւանգում մը առեւանգում է, ըլլայ Հայմի մէջ, ըլլայ Իզմիր :

Մինակ քիւրտերը չեն որ կը փախցնեն ասոր անոր կիները : Իզմիրի մէջ Henri IX մօրու քով, mou գլխարկով և High Life դարատարին փարկեն «պրիոչ»ով լեցնող և ծարաւնին malagaով յագեցնող ինչ անասպայ քիւրտեր կան...

Զմեզ զբաղեցնող առեւանգումի այս պարագային մէջ, երանելին Միր Պարթօ զոնէ լեռնցի, վարկատուն, բարբարոս, վարենի ըլլալու մեղմացուցիչ պարագան ալ իր կողմը չունի, ինչ որ տառնապտոիկ հարիւր անգամ աւելի ծանր կը դարձնէ իր խուսերդը :

Ուսեալ, զարգացած, գրագէտ, պերճախօս արիական, անուն վառակած հրապարակագիր և ապին ցաւը կը բեղ «ազգայնին», այս ամէն առաւելութիւնները արդեօք ըլլալու էին իրեն որ գաղնայ բարկամի մը կինը չարաչար գործածելով իրեն ընծայուած հիւրասիրութիւնը և տանակոս ընելով այն անհաչիւ մտերմութիւնը որ ցոյց կը տրուէր իրեն :

Պիտի տարկուի թէ Ռէս Ռուբօյի կիներն ալ թող տեղը կենայ, ան ալ եթէ յանձնարարելի «մաթաս» մը ըլլար, իսկը չէր գիներ Միր Պարթօի պէս մէկուն :

Ցեղկերակ, աչքը դարս, hystérique կիներուն չարքը Ռէս Ռուբօյի կոզակիցը չէր որ պիտի կրնար փակել :

Ամէն տեղ դիւրաղարդ և այլամերձ կիներ չեն պակսիր, բայց տարիա պատճառ մը չէ որ պատուաւոր մարդիկ դաւադրեն անոնց հետ, կողոպտելու համար բարեկամի մը պատիւը, ինչքը սիրտը և գուցէ կեանքը :

Զոյգ մը ազնիւ աչքերու սիրոյն և գողզողացող միտքու ազդած հրապոյրին դգլխուած, ինքզինքը յարգող մարդը չի քանդեր տուն մը, հիմէն չի քակեր ընտանիք մը :

Ոակին ալ չատ tentation կուտայ մարդուս, բայց ամէն մարդ չի գողնար :

Ես ձենէ աղէկ գիտեմ թէ ոչ ոք իրաւունք ունի ուրիշին գործին խառնուելու և կը տպասեմ որ երեսիս պատաք.

— Պարո՛ն, քեզի ինչ կ'ըլլայ կոր եթէ Միր Պարթօն Ռէս Ռուբօյի կիները կ'առեւանգէ : Անոր գործին ինչ կը խառնուիս, զուն քեզի նայէ :

Բերանիդ պատնեմ, չիտակ կը զրուցէք կոր, բայց կը մոռնաք և կամ տակաւին չի նայեցաք թէ չեմ քննդատեր կոր Միր Պարթօն իր անհատականութեան մէջ և չեմ ալ այսպանոր կոր Տիկին Ռէս Ռուբօն իր սիրային tourlurettէին համար :

Ձեր բարեկամ Միր Պարթօն ազատ է անչուշտ իր ուզածին պէս ըմբռնելու կանանցը և ազրկու ինչպէս որ լաւագոյն կը գտաէ :

Բայց որովհետեւ դէպքը, սրտեղ քիթերնուս տակ տեղի կունենայ, ոչ ոք ձայն կը հանէ և չեմ հասկնար թէ ինչպէս կ'ըլլայ որ «Ժամանակ», տասնկ տարիէ մը չօգտուիր, «Իզմիրի մէջ մեծ առեւանգում» բսելով յօդուածի մինչեւ, 69 բուսնիս տասերէ կազմուած վերնագրի մը տակ :

Կարծես թէ իրերը և մարդիկ խօսք մէկ ըրած են, մեղակիցները ըլլալու Միր Պարթօի արարքին :

Ուրիշ կերպ կարելի չէ բացատրել այն մունջ զգաստասութիւնը զոր ազգային չրջանակները ի յայտ կը բերեն :

Թերեւս այս արհեստական պապանձումին պատճառը այն է որ, Իզմիրի առեւանգումին միայն հեղինակը և այդ ոչ մէկ կերպով արդարանալի տասմին գլխաւոր դերակատարը, Քիւրտ մըն է որ գլխարկ կը հագնի և ատիտուվրայ ըրած է Եւրոպան, Եվրոպացը և Ամերիկան :

Ինչո՞ւ դատապարտելի ըլլայ և քքստենչի երեւի առեւանգումի պարագայ մը Բդլիի Խորհուրդ գիւղին մէջ և այդ միւնոյն մեղքը, անուշիմար անցնի Թաշ-Գարայի ընարանց վրայ կատարուած պահուն :

Logiqueը քանի՞ տեսակ կ'ըլլայ և Խրատուբնէ ի վեր է որ Արդարութիւնը երկու կշիռ կ'ունենայ կոր :

Առեւանգում մը առեւանգում է, ըլլայ Հայմի մէջ, ըլլայ Իզմիր :

Մինակ քիւրտերը չեն որ կը փախցնեն ասոր անոր կիները : Իզմիրի մէջ Henri IX մօրու քով, mou գլխարկով և High Life դարատարին փարկեն «պրիոչ»ով լեցնող և ծարաւնին malagaով յագեցնող ինչ անասպայ քիւրտեր կան...

Զմեզ զբաղեցնող առեւանգումի այս պարագային մէջ, երանելին Միր Պարթօ զոնէ լեռնցի, վարկատուն, բարբարոս, վարենի ըլլալու մեղմացուցիչ պարագան ալ իր կողմը չունի, ինչ որ տառնապտոիկ հարիւր անգամ աւելի ծանր կը դարձնէ իր խուսերդը :

Ուսեալ, զարգացած, գրագէտ, պերճախօս արիական, անուն վառակած հրապարակագիր և ապին ցաւը կը բեղ «ազգայնին», այս ամէն առաւելութիւնները արդեօք ըլլալու էին իրեն որ գաղնայ բարեկամի մը կինը չարաչար գործածելով իրեն ընծայուած հիւրասիրութիւնը և տանակոս ընելով այն անհաչիւ մտերմութիւնը որ ցոյց կը տրուէր իրեն :

Պիտի տարկուի թէ Ռէս Ռուբօյի կիներն ալ թող տեղը կենայ, ան ալ եթէ յանձնարարելի «մաթաս» մը ըլլար, իսկը չէր գիներ Միր Պարթօի պէս մէկուն :

Ցեղկերակ, աչքը դարս, hystérique կիներուն չարքը Ռէս Ռուբօյի կոզակիցը չէր որ պիտի կրնար փակել :

Ամէն տեղ դիւրաղարդ և այլամերձ կիներ չեն պակսիր, բայց տարիա պատճառ մը չէ որ պատուաւոր մարդիկ դաւադրեն անոնց հետ, կողոպտելու համար բարեկամի մը պատիւը, ինչքը սիրտը և գուցէ կեանքը :

Զոյգ մը ազնիւ աչքերու սիրոյն և գողզողացող միտքու ազդած հրապոյրին դգլխուած, ինքզինքը յարգող մարդը չի քանդեր տուն մը, հիմէն չի քակեր ընտանիք մը :

Ոակին ալ չատ tentation կուտայ մարդուս, բայց ամէն մարդ չի գողնար :

Ես ձենէ աղէկ գիտեմ թէ ոչ ոք իրաւունք ունի ուրիշին գործին խառնուելու և կը տպասեմ որ երեսիս պատաք.

— Պարո՛ն, քեզի ինչ կ'ըլլայ կոր եթէ Միր Պարթօն Ռէս Ռուբօյի կիները կ'առեւանգէ : Անոր գործին ինչ կը խառնուիս, զուն քեզի նայէ :

Բերանիդ պատնեմ, չիտակ կը զրուցէք կոր, բայց կը մոռնաք և կամ տակաւին չի նայեցաք թէ չեմ քննդատեր կոր Միր Պարթօն իր անհատականութեան մէջ և չեմ ալ այսպանոր կոր Տիկին Ռէս Ռուբօն իր սիրային tourlurettէին համար :

Ձեր բարեկամ Միր Պարթօն ազատ է անչուշտ իր ուզածին պէս ըմբռնելու կանանցը և ազրկու ինչպէս որ լաւագոյն կը գտաէ :

Բայց որովհետեւ դէպքը, սրտեղ քիթերնուս տակ տեղի կունենայ, ոչ ոք ձայն կը հանէ և չեմ հասկնար թէ ինչպէս կ'ըլլայ որ «Ժամանակ», տասնկ տարիէ մը չօգտուիր, «Իզմիրի մէջ մեծ առեւանգում» բսելով յօդուածի մինչեւ, 69 բուսնիս տասերէ կազմուած վերնագրի մը տակ :

Կարծես թէ իրերը և մարդիկ խօսք մէկ ըրած են, մեղակիցները ըլլալու Միր Պարթօի արարքին :

Ուրիշ կերպ կարելի չէ բացատրել այն մունջ զգաստասութիւնը զոր ազգային չրջանակները ի յայտ կը բերեն :

Թերեւս այս արհեստական պապանձումին պատճառը այն է որ, Իզմիրի առեւանգումին միայն հեղինակը և այդ ոչ մէկ կերպով արդարանալի տասմին գլխաւոր դերակատարը, Քիւրտ մըն է որ գլխարկ կը հագնի և ատիտուվրայ ըրած է Եւրոպան, Եվրոպացը և Ամերիկան :

Ինչո՞ւ դատապարտելի ըլլայ և քքստենչի երեւի առեւանգումի պարագայ մը Բդլիի Խորհուրդ գիւղին մէջ և այդ միւնոյն մեղքը, անուշիմար անցնի Թաշ-Գարայի ընարանց վրայ կատարուած պահուն :

Logiqueը քանի՞ տեսակ կ'ըլլայ և Խրատուբնէ ի վեր է որ Արդարութիւնը երկու կշիռ կ'ունենայ կոր :

Առեւանգում մը առեւանգում է, ըլլայ Հայմի մէջ, ըլլայ Իզմիր :

Մինակ քիւրտերը չեն որ կը փախցնեն ասոր անոր կիները : Իզմիրի մէջ Henri IX մօրու քով, mou գլխարկով և High Life դարատարին փարկեն «պրիոչ»ով լեցնող և ծարաւնին malagaով յագեցնող ինչ անասպայ քիւրտեր կան...

Զմեզ զբաղեցնող առեւանգումի այս պարագային մէջ, երանելին Միր Պարթօ զոնէ լեռնցի, վարկատուն, բարբարոս, վարենի ըլլալու մեղմացուցիչ պարագան ալ իր կողմը չունի, ինչ որ տառնապտոիկ հարիւր անգամ աւելի ծանր կը դարձնէ իր խուսերդը :

Ուսեալ, զարգացած, գրագէտ, պերճախօս արիական, անուն վառակած հրապարակագիր և ապին ցաւը կը բեղ «ազգայնին», այս ամէն առաւելութիւնները արդեօք ըլլալու էին իրեն որ գաղնայ բարեկամի մը կինը չարաչար գործածելով իրեն ընծայուած հիւրասիրութիւնը և տանակոս ընելով այն անհաչիւ մտերմութիւնը որ ցոյց կը տրուէր իրեն :

Պիտի տարկուի թէ Ռէս Ռուբօյի կիներն ալ թող տեղը կենայ, ան ալ եթէ յանձնարարելի «մաթաս» մը ըլլար, իսկը չէր գիներ Միր Պարթօի պէս մէկուն :

Ցեղկերակ, աչքը դարս, hystérique կիներուն չարքը Ռէս Ռուբօյի կոզակիցը չէր որ պիտի կրնար փակել :

Ամէն տեղ դիւրաղարդ և այլամերձ կիներ չեն պակսիր, բայց տարիա պատճառ մը չէ որ պատուաւոր մարդիկ դաւադրեն անոնց հետ, կողոպտելու համար բարեկամի մը պատիւը, ինչքը սիրտը և գուցէ կեանքը :

Զոյգ մը ազնիւ աչքերու սիրոյն և գողզողացող միտքու ազդած հրապոյրին դգլխուած, ինքզինքը յարգող մարդը չի քանդեր տուն մը, հիմէն չի քակեր ընտանիք մը :

Ոակին ալ չատ tentation կուտայ մարդուս, բայց ամէն մարդ չի գողնար :

Ես ձենէ աղէկ գիտեմ թէ ոչ ոք իրաւունք ունի ուրիշին գործին խառնուելու և կը տպասեմ որ երեսիս պատաք.

— Պարո՛ն, քեզի ինչ կ'ըլլայ կոր եթէ Միր Պարթօն Ռէս Ռուբօյի կիները կ'առեւանգէ : Անոր գործին ինչ կը խառնուիս, զուն քեզի նայէ :

Բերանիդ պատնեմ, չիտակ կը զրուցէք կոր, բայց կը մոռնաք և կամ տակաւին չի նայեցաք թէ չեմ քննդատեր կոր Միր Պարթօն իր անհատականութեան մէջ և չեմ ալ այսպանոր կոր Տիկին Ռէս Ռուբօն իր սիրային tourlurettէին համար :

Ձեր բարեկամ Միր Պարթօն ազատ է անչուշտ իր ուզածին պէս ըմբռնելու կանանցը և ազրկու ինչպէս որ լաւագոյն կը գտաէ :

بحران وكلا

برقاچ كوندنبرو غزته‌لر بحران وكلا حقنده مباحثه‌لر ايدوب، ارادت كيفيه‌لرينه توفيقاً برطاقم خوليالرده بولنه‌رق، يكى برهيئت وكالتك تشكلنى اعلان ايتمكده‌درلر .

حقيقت حالده ، بربحران وكلا قارشوسنده بولنمامقده اولديغمزى ظن ايتمكده‌يم .

بوقبيل شايعه‌لره سبيت ويرن مسئله كچن‌سنه دخى موجود ايدى .

حربيه ناظرى محمود شوكت پاشا ، لوازمات حربيه ايچون ، قونترولة لزوم كورميه‌رك بر تخصيصات طلب ايتمكده وماليه ناظرى دخى ، دوائر سائره‌كى ، حربيه نظارتنك ده بتون مصارفنى تفرعاتيله قونترول آلتنده بولندرلمسنى طلب ايتمكده‌درلر .

ايشته بتون مسئله بوندن عبارتدر .

كچن سنه دخى بومسئله اورته‌يه چيقارق ، هم مجلس مبعوثانى هم‌ده مطبوعاتى ايچه مشغول ايتدى فقط ، نهايت محمود شوكت پاشا دعوايى قزاندى .

بودفعه ينه عينى حال تكرار ايديله‌جكدر ، چونكه تركياده حقيقى برقوت وحكمه مالك اولان اردودر .

اليوم، مشروطيت، وحريت والحاصل هرشى اردوايله قائم اولوب، ديكر طرفده قالان هپسى اويونجق درلر .

مشروطيتى كيم كتيردى ؟

— اردو .

عبدالحميدى كيم دويردى ؟

— اردو .

مرتجعلره قارشى كوكس ويرن كيمدر ؟

اردو .

بونلرهپمزه معلوم اولان حقايق ابتدائيه‌دن بولنديغى حالده ، دها هنوز برچوقلرى اعتراف ايتمك ايستمه‌يورلر .

مع التأسف مملكتمزده قوهٔ ملكيه لازم اولديغى وجهله موجود دكلدر .

اعلان مشروطيتى متعاقب، احتشاملى كونلرده، دور سابق غدارلرينك يرك دينه كچدكلرى صيره‌لرده قوهٔ ملكيه كنديني برآز كوستره بيلدى ايسه‌ده ، بونفوذ اوزون مدت دوام ايدەمدى .

جزاى سزالرينى كورمه‌ين وغالب كلنلرك عاليجنابلرندن مستفيد اولان عنصرلر يواش يواش ييلان كبى باشلرينى قالديروب، ينه اسكى وضعيتلرينى اله كچيرمك ، دوائر رسميه دور سابقه‌كى حالنى كسب ايتدى .

بتون بوقارغشه‌لق آره‌سنده يالكز اردونك تميز قالديغى وتكميل تهلكه‌لره كوكس ويرديكنى اعتراف ايتمك مقتضاى نصفتدر .

حال حاضرده بتون مشروطيت پرور، حريت‌پرور، عثمانلىلرك ملجأ وحاميسى عثمانلى اردوسيدر .

اردومز بوكون تركياك مادى ومعنوى قوتنى اوزرنده تجسم ايتديرمكده‌در .

محمود شوكت پاشاى تنقيد ومؤاخذه‌يه هدف ايدنلر طبيعى كندى شخصيقى ايله هيچ برعلاقه‌لرى يوقدر، اونلرك غايهٔ آمالى اعادهٔ مشروطيت ايدن اردونك علو شان وشهرتنى اضعاف ايتدرمك، دور مشروطيتده دها زياده حكم ونفوذ صاحبى اولمقدن عبارتدر .

لكن سويله‌ديكمز وجهله ، بوكبى دسيسه‌لر ماضيده موفقيتياب اولمديغى كبى شمدى دخى اوليه‌جغنى ظنى ايتمكده‌يز .

اودیان

Զէ թէ մէկ կեկի, այլ՝ երբեւ նոր Սուրբ Սարգիս, հազար ապիկի ալ փախցուցած ըլլար, զարձեալ ես իրաւունք չէի ունենար իր այս արարքը երեսին գայնելու, որովհետեւ տարկա իր գեղանպիք բանն է և քիչիկ մըն ալ իր երիկամունքինը : Եւ յետոյ, իր գեղանպիք բանն է, եթէ անպատեհ չի գտներ Ռուսէօի գեր կատարել, յուշարար ունենալով իրեն Մէֆիսթոն :

Ես ալ ձեզի պէս, թերեւս ձենէ աւելի լաւ գիտեմ թէ մարդս զրագէտ բիմատաց և կամ «խազէթաճի» ըլլալուն համար մարդ ըլլալ չի դադրիր և իր կիրքերուն սանձ չի կրնար դնել, եթէ Ռէս Ռուբօյի կեան աչքերէն կրակ կը ցայտէ և գեստեր ունի, Սուրբ Անտոնը գլխէ հանելու ասպիսան ապ՝ որ :

Սիրոյ աչխարհին մէջ, թագաւորները և բռնակիրները մէկ ապիւրէ կը խմեն և միեւնոյն չիրով կը գինոփեան : Շոչոզուութիւն պիտի ըլլար հակառակը պնդել :

Ոչ մէկ ժամանակ չեմ պահանջած որ զրագէտը տակի չուենայ և տրիքունը որ և է béguin.

عبدالحميد وشريف هولس

(۱۱۸)

ايكنجى قسم :

قهرمان قورك خانمى

اون برنجى فصل

زهرلى قنا

بعض كره دردست ايدلمش اولان مظنونلرى قورقوتمق اوزره كنديني جلب ايدرلردى .

سعيدالسمك سرايده پهلوانلغى يواش يواش اونودوب ، اسكى وظيفه‌سى اولان جلادلغى اجرا ايتمكه باشلامشيدى .

سودانلى، نجيب ملحمه‌نك حضورينه كلديكنده ، كندى قوجه بويى ايله كمال تعظيم وتوقير ايله برسلام ويردى .

نجيب ملحمه، سعيدالسمكه عربجه لسانله :

— سزك معاونتكزه لزومز واردر .

— امرلريكزى اجرا ايتمكه حاضر وآماده‌يم .

— شوكتمآب افندمزك وجود بهبود همايونلرينه قارشى جنايتلرده بولنوب، دردست ايدلمش اولان درت مظنونى شمدى‌يه قدر اعتراف ايتديرمك اوزره ، طاتليلقله حركت ايتدك ايسه‌ده اونلر بزه دائما تحقير آميز وضعيتلرده بولندقلرندن شمدى كنديلرينى اعتراف ايتديرمك اوزره وسائط جبريه‌يه مراجعت ايده‌جكز .

سودانلى وحشى برچهره ايله :

— پك اعلا ، اونلرى اعتراف ايتديرمك قولايدر ...

— ديكر ايكى آرقداشلرك نره‌ده‌در ؟

— طيشاريده امرلريكزه منتظردرلر .

— پك ايى ، شمديلك سنك بوراده بولنمك كافيدر . عندالحجه اونلرى دخى چاغيررز .

— انشا الله ، اونلره لزوم كورلمز .

— خصوصيله بزم ايلك دفعه استنطاق ايده‌جكمز برقادندر .

— برقادين‌مى ؟ نه ديبورسكز . برقادين نصل اولوبده اركككارك سوزينه اطاعت ايتمه‌يور . نه كونره يتشدك ! .

— اوقادينى لزومى وجهله سويله‌تمك ايچون كنديني كووه‌نه بيليورمى‌سك ؟

— اكر اب السمك اوقدره ده ، مقتدر اولمسه آرتق بودنياده نه ايچون ياشاييور .

— برآز صوكره سوزلرينك قيمت حقيقه‌لرينى كوره‌جكز .

بوسوزلر ايله پاشا زنجيرلى تحريك ايتمك آرزوسنده ايدى .

بونى متعاقب نجيب پاشانك امريله مدعى عليهك اوطوره‌جنى صندالينك آرقه‌سنه كيدوب طوردى .

نجيب ملحمه پاشا يانينده طوران آدمه خطاباً :

— كيت صالحه خانمى بورايه كتيرمك اوزره خبر ويرر ، ديدى .

ويريلن امرى اجرا ايتمك اوزره ، ملحمه پاشانك يانده‌كى آدم طيشارى چيقديغنده، پاشا مخزنى اطرافليجه برتدقيق ايده‌رك چوق ممنون اولدى .

فى الحقيقه مذكور مخزن قاراكلق كبى صولغون برضيا ايله تنوير ايدلمش اولديغندن، ماصه اوزرنده‌كى ايكى مومدلرك مبهم شعله‌لرى انسانك خيالنى اوزرينه پك قنا وقورقونچ برصورتده اجراى نفوذ ايدرلر ايدى ،

بوراده اولكى صالونك پارلاق ومطنطن مفروشاتى وسكونتلى حالى يرينه خوف ودهشت وهرج ومرج برحال حكمفرما اولمقده ايدى .

نجيب ملحمه پاشا ، صالحه خانمك ديكر صالونده ادارهٔ كلام ايتديكى كبى بوراده دخى اويله بر حركته جسارت ايده‌ميه‌جكنه مخزنك بويله كدر آلودمفروشاتى واب السمكك موجودیتى ممانعت ايده‌جكنى فكرندن كچيرمكده ايدى .

نهايت يارم ساعت صوكره مخزه‌نك قپوسى آچيله‌رق، قراكلق ايچنده صالحه خانمى ايچرى‌يه كتيرديلر .

نجيب ملحمه پاشا سرت برسسله صالحه خانمى ايچرويه كتيرنلره خطاباً :

— نه ايچون بوقدر كچيكديكز ديو صوردیغنده :

— خانم افندى اويويور ايدى ، كنديني اويانديروب، بورايه كتيره‌نه قدر ايچه وقت غيب ايتدك ، ديو جواب ويرلدى .

نجيب ملحمه پاشا عينى سرت‌سس ايله سوزينه دوام ايده‌رك :

— اوطورديكز كنديسنى شو صندالیه اوزرينه ويرنده راحت طورمسى ايچون قولارينى و آياقلرينى صندالیه‌يه باغلايكز ، ديدى .

صالحه خانمك اطرافنده بولنان اوچ كشى كنديني صندالینك يانينه كوتورديلر .

خانم هيچ برصورتده قارشو طورميه‌رق صندالیه اوزرنده اوطوروب، اللرينى و آياقلرينى باغلمنه هيچ ممانعت كوسترمدى .

بومعامله اون دقيقه قدر دوام ايتمشيدى .

نجيب پاشا صالحه خانم ايله برابر كلن ايكى كشى‌يى يرلرينه كوندردى واوچنجى اولان محمود بكى دخى اثناى استنطاقده ضبط كاتبى وظيفه‌سنى اجرا ايتمك اوزره مخزنده طورمسنى امر ايتدى .

بتون بومعاملات ابتدائيه اجرا اولنوب، نهايت بولدقدن صوكره نجيب ملحمه پاشا ، صورانتى اكشيدوب، سرت وقورقونچ برچهره ايله سوزنى صالحه خانمه خطاب ايده‌رك :

— ظن ايتمكه سنكله قادين اولديغنى نظر اعتباره آلوب ، اويله حركت ايده‌جكم .

(مابعدى يارين صباح)

استخراجا طبعى ممنوعدر

Գրչի մարդոց համար Վարք Սրբոցին մէջ յարմար տեղ չի կայ ծն, գիտեմ ասիկա։

Բայց թոքերուս բոլոր ուժովը որոխս ամրողջ ծայրոյթովը և հոգիս բուն թափովը կը պահանջեմ որ անքննադատելի բարոյական մը ունենան աղջին ճակատագրին հետ խաղացողները, կնիկ չի փախցնեն ազգային-քաղաքական կուսակցութեան մը պատկանողները և երբեք չեղում մը չունենան անոնք որ մեր աղջին նկարագիրը սրբագրելու կը ձգտին և դաս տալու ի՛նքն չորս միլիոն հոգենոց ազգի մը։

Մարդս կամ անպայման բարոյական կունենայ և կամ ազգի մը ուղղութիւն տալու չէրեր Միր Սուրբ Պարթօյի պէս։

Չեմ բաներ որ կնիկ չի փախցնին, բայց չեմ ալ ուզեր որ Ազգը ազատելու կոչում ունեցող առաքելի կեղծ հովեր տան իրենք իրենց։

Առեւանգէն որքան որ կրնան—կինոներու stockը ատով չի պակսիր—բայց զմեզ մարդ ընելու հավէպէն թող «վաղ» անցնին։

Ինչ հասկնամ ես այն մարդէն որ ամբոխին ղեկավարութիւնը ձեռք ի՛առնէ և չի կրնար զսպել այպանելի, դատապարտելի և քսութենցուցիչ տիպի մէկ նոպան։

Կրնաք երեւակայել Քրիստոս մը որ Աւետարանի վարդապետութիւնը քարոզէ մէկ կողմէն և միւս կողմէն չի կրնայ դիմանալ «վաղ» մեծիտիչներ քչկու փորձութեան։

Ց. Ա.ԼՓԻԱՐ

ՆԵՐՔԻՆ ԿԵԱՆՔԸ

ՔՈՒԵՐԱՆ

Ամռնի համաճարակը, որ անցեալ չորթու վերջերը զգալապէս մեղմացած էր, մէկ քանի օրէ ի վեր սաստկացած է նորէն։ Բաներն մեծ համեմատութիւններ ստացած է Պէօյիւքէրէի մէջ, ուր բաղմաթիւ դէպքեր կը պատահին ամէն օր, տեղւոյն թաղապետութեան ցոյց տուած անհոգութեան պատճառաւ։ Պէօյիւքէրէի մարգագետնին մէջ վրան բաց երկու կոյուղիներ կան, որոնք հանրային առողջապահութեան համար վտանգաւոր են։ Քաղաքի սատկանալուն պատճառներէն մէկն ալ սա է որ Սէրվի Պրունիի ափերուն վրայ վարակուած դիւղոնները կը թնակին վրաններու տակ։ Ինչպէս յայտնի է, Սէրվի Պրունի կը գտնուի Եէնիքէօյի ու Թէրապիայի դիմաց։ այդ մօտաւորութիւնը կրնայ վտանգաւոր ըլլալ հաղորդակցութեանց դիւրութեան հետեւանքով։ Քաղաքի դէպքերը Խասքէօյի և Գասրմ փաչայի մէջ ալ ուեւցած են վերջին օրերը։ Հաւանաբար թաղապետական իշխանութիւնները անտէր գտնուած են, ու քաղաքն առիթէն օգուտ կը քաղէ, նոյն սատկի թափով վերսկսելու համար իր աւերի գործը։ Անուշտ քաղաքապետ Հիւսէյին Քեսրիմ պէյ հարկ եղած աղդու միջոցները պիտի անօրէնէ, համաճարակին ուժը կոտրելու համար։

*** Առջի օրուան դէպքերը սա թաղերուն մէջէն պատահած են։ Պէօյիւքէրէի՝ 8, Գասրքէօյ՝ 2, Աղապ-Գարու՝ 3, Դալթիր՝ 2, Մազրիքէօյ՝ 2, Գէչիլիքէօյ՝ 2, Սկիւտար՝ 1, Պէշիքթաշ՝ 1, Բէրէստէվիլեր՝ 1, Եէնի Ճամի՝ 1, Սօղուք Չէշմէ՝ 1, Թորնանէ՝ 1, Թագսիմ՝ 1, Ֆէրիքէօյ՝ 1, Ունգարան՝ 1, Խասքէօյ՝ 5, Գասրմ Փաշա՝ 4, Բիւշիւք Բէօյ՝ 1։

*** Նարքմա (Իրմիրէն քիչ հեռու) գիւղին մէջ երեք յոյն կիներ քոլերայէ մեռած են։ Ատոնցմէ երկուքը Բոնճա գիւղին մէջ թաղուած են կրօնական արարողութիւններով։ Սակայն երրորդ դէպքը պատահելուն, գիւղացիները վախնալով, չեն ուզած մասնակցիլ յուղարկաւորութեան։ Այդ կինոջ ամուսինը Իզմիթ և Թուզլա մարդ զրկած է, թժիշկ մը հրաւիրելու համար, բայց ոչ ոք գացած է։ Հիւանդը յաջորդ օրը մեռած է առանց բժշկական դարմանի։ Ոեղեռ Էրիկը չէ կրցած մարդ գտնել, կինը թաղել տալու համար։ ուստի հարկադրուած է կինը ձեռքովը թաղելու այգիին մէջ։ Այս կորդի դէպքեր կը պատահին Իզմիրի չրջակայ գիւղերուն մէջ։ Հարկ կայ քարանթինայի ենթարկել Իզմիրի չուղնաւով ճամբորդողները, քանի որ այդ կողմերն ալ վարակուած են։ Արդէն երկաթուղիի ընկերութիւնը քարանթինա չէ հաստատած և ուղեւորները կը հանեսէ միայն։

*** «Օսմ. Լոյսի» Սքիւպի թղթակիցը օգոս. 10 թուականով կը գրէ. «Երէկ գիւղաբնակներուն մէջ քոլերայի առաջին դէպք մը պատահած է։ Թնդանօթաձիգ գիւղաւոր մը, որ ընկերներու գիւղին մօտ թաղուած էր, տիրոյն մէջ ախտաւոր պահուն յանկարծ հիւանդանալով չորս ժամ յետոյ մեռած է։ Գնչուներու գիւղը պարպուած է և բնակիչները քաղաքէն դուրս փոխադրուած են։ Զինուորներն ալ քաղաքէն դուրս բանակած են և թնդանօթաձիգներու զօրանոցը առողջապահական չղթայի տակ առնուած է։ Իրէք, որ քոլերայի կեդրոնն էր, տիւս համաճարակէն ազատած կրնայ համարուիլ։ 1000է աւելի անձեր քոլերայէ մեռած են Իրէքի մէջ։ Մինչդեռ առողջապահական խիստ հսկողութեան մը ներքեւ կը գտնուի, և այդ պատճառաւ քոլերան հոն չի տարածուիր։ Եէնի Բազարի մէջ 50է աւելի անձեր քոլերայէ կը ընուին ամէն օր։ Բրիզրէնի և Բրիչիկիայի մէջ ալ քոլերայի դէպքեր կը պատահին։

ՊԱՂՏԱՏ-ՊԱՍՐԱ ԵՐԿԱԹՈՒՂԻՆ

Անգլիական դեսպանը, առջի օր, Եւպարքոս Հաղգը փաչայի հետ տեսակցութիւն մը ունեցաւ այն անհամաձայնութեան մասին, որ ծագած է Պաղտատ-Պարա-Բօղէյի երկաթուղիի գծի չնուութեան առթիւ։ Երկու կողմն ալ կը փափաքին գոհացուցիչ լուծումով մը կարգադրել խնդիրը։

*** «Ճէյլի Կրաֆիք» կ'ըսէ թէ Անգլիա կը պահանջէ որ Պաղտատէն մինչեւ Պարսկային ծոց երկաթուղիի գծին չնուութեան մէջ չորս չանապրդուած տէրութիւններ՝ Թուրքիա, Անգլիա, Գերմանիա և Ֆրանսա մասնակցութեան հաւասար բաժին մը ունենան։ Անգլիական կառավարութիւնը կը պնդէ որ Բ. Դուռը ճանչնայ Անգլիոյ կնքած դաշնադրութիւնները Բօղէյիի և Մառհմարայի շէյխերուն հետ։ Միւս կողմէ Անգլիա կը յայտարարէ թէ պատրաստ է Թուրքիոյ իրական գերիշխանութիւնը ճանչնալ էլ-Բասրի և էլ-Բասրի չրջականերուն վրայ։ Գալով Շաթ-էլ-Արապի, Անգլիա կը գեկուցանէ թէ Թուրքիա իրաւունք չունի այդ գետին վրայ նաւարկութիւն ընելու։ Ի վերջոյ Անգլիա կը ծանուցանէ թէ մաքսային 4 % յաւելման հաւանութիւնն պիտի յայտնէ եթէ երբեք ընդունուին Պաղտատէն մինչեւ Պարսկային ծոց երկաթուղիի մը չնուութեան մասին բրած իր առաջարկները։

*** «Սապահ» կ'ըսէ թէ Բ. Դրան և անգլիական կառավարութեան միջեւ համաձայնութիւն մը գոյանալու վրայ է։ Սակայն «Եէնի Կազէթա» կը կարծէ թէ բանակցութիւնները դանդաղօրէն առաջ կը տարուին սա պատճառաւ որ դաշինքը չուներ ստանձնել այդպիսի կարեւոր խնդրի մը կարգադրութիւնը։

ՍԱՄԱՌԱՅԻ ՆՈՐ ՕՐԻՆՔԸ

Մամուլի նոր օրէնքը կարգ մը փոփոխութեանց ենթարկուելէ յետոյ եպարքոսութեան յանձնուած էր։ Վարչապետը լուս մը ուսումնասիրելէ յետոյ այդ օրէնքը, կարգ մը փոփոխութիւններ ալ ինք նեռմուծած է։ Նախարարաց Խորհուրդի քննութեան յանձնուած է մամուլի նոր օրէնքը։ Խորհրդարանական յառաջիկայ նստաշրջանին մէջ Երեսփ. Ժողովը պիտի զբաղի այդ օրէնքով։

ԴԵԼԼՈՒԹ ՈՍՓԻԼԻԱՆՆԵՐԸ ՊԱՏՇԱՌՆԵՒ ԱՐ ԿՈԶՈՒԻՆ

Սանմանադրութեան հոչակումէն յետոյ հին ոստիկանները և ոստիկանները ճամբուած էին առանց դատաստանի։ Որոշուած է այդ անձերու նկատմամբ քննութիւն կատարել և անաղարտ եղողները դարձեալ պաշտօնի կոչել ոստիկանութեան մէջ։

ԴԱՀԼԻՃԻՆ ԳԻՐԸ

Կը հերքուի այն գրոյցը թէ եպարքոս Հաղգը փաչա Սուլթանին հրամայական տուած ըլլայ և իր հրաժարականը ընդունուած չըլլայ Պայսր կողմէ։ Նոյնպէս սխալ է այն լուրը, որուն համաձայն, Բ. Դուռը խստական կ. ուժարութեան հաւանութիւնը խնդրած է Հաղգը փաշան Հռոմի դեսպան անուանելու համար։

*** Նախարարական տագնապի մասին չրջած լուրերը կանխաման կը համարուին։ Պատգամաւորական նախարարը այսօր դուրս պիտի հլլէ Բ. Դուռ երթալու համար, ուր նախարարաց Խորհուրդ պիտի գումարուի։ Բայց այդ նիստին մէջ կարգի չպիտի բերուի կիմացոյցի քննութեամբ զբաղիլ։ Հեռաւոր յառաջիկայ չարթու նախարարութեան դիրքը պիտի ճշդուի։ Մինչեւ այն ատեն դատական նախարարն ալ մայրաքաղաքս վերադարձած պիտի ըլլայ, նախարարական խորհրդակցութեան մասնակցելու համար։

ԲԻՖԱՄ ՓԱՇԱՆՑԻ ՄԵԿՆՈՒԹԸ

Բարիզի օսմ. դեսպան Բիֆամ փաշա և տիկինը առջի օր ռումանական չոգենաւով Բէշօսթէնճէ մեկնեցան։ Բիֆամ փաշա հանկէ իր պաշտօնատեղին պիտի ուղեւորի։ Բաղմաթիւ անձնաւորութիւններ ողջերթի գացած էին։ Շոգենաւը ճամբայ ելնելէ առաջ եպարքոսը չոգենաւ երթալով Մէհմիտ ալանակուռ պատուանշանը յանձնեց Բիֆամ փաշայի։

ՀԲՈՍՏԱԼՈՒՄԲԵՐԸ

Պատերազմական նախարարութիւնը խիստ հրամայեց զրկած է պուլիսր հրոսախումբերը հեռաձիգներ համար։ Երկաթուղիի գիծերը զինուորական հսկողութեան պիտի ենթարկուին և քաղաքային իշխանութիւնները պարտին ազկցութիւն ընծայել։

*** Սկիւպէն կը հեռագրեն թէ հրաչակաւոր հրոսապետ Սիմոնի հրոսախումբին և զինուորական ջոկատի մը միջեւ ընդհարում մը տեղի ունեցած է Բէշանայի չրջակաները։ Ուրիշ հրոսակներ սպանուած և միւսները խոյս տուած են։ Մէկ զինուոր սպանուած է, ու մէկ սպայ ու մէկ զինուոր ալ թեթեւապէս վիրաւորուած են։

ԵԼՄԱՏԱՆԱՆ ՕՐԻՆԴԷՆԵՐ

Երմատան նախարարութիւնը նահանգներու բոլոր տէրիթարներուն չրջաբերական մը ուղղելով կը հրաւիրէ զանոնք տեղեկագիրներ ղրկելու այն փոփոխութեանց մասին, զորս պէտք է ներմուծել երմատան օրէնքներու զործադրութեան մէջ։ Այդ տեղեկագրերու հիման վրայ երմատան նախարարութիւնը հարկ եղած փոփոխութիւնները պիտի ընէ։

ԴՈՄՐ ԱՒՐՈՊՆԵՐԸ

Բամազանի առթիւ իրենց ծոմը աւրող իսլամները ձերբակալուելով Պատերազմական Ատեան պիտի դրկուին։ Ոստիկանական ընդհանուր տնօրէնութեան կողմէ այդ մասին հարկ եղած զեկոյցը եղած է ոստիկանական կայաններուն։

ԴԱՀԱՅԱՆԱՆԳԻՆ ՈՒՂԵՒՈՐՈՒԹԻՒՆԸ

Սինգապուի վանքին տօնախմբութեան առթիւ, տիրող ուանդութեան համաձայն, 300 աղքատներու ճաշ տրուած է անցեալ երկուշաբթի օր։ Օսմ. դահմատանդ իշխանը ճաշին ներկայ գտնուած է Էլիզապէթ թագուհիին և Կարոլ թագաւորին հետ։ Թագաւորը մասնակցած է սեղանին։ Ցեւոյ դահմատանդը ու արքայական տունը քաղաքը այցելած են Ուիտ իշխանին և Պ էթհայմ իշխանուհիին հետ։ Կէս օրէն հաբը ներկայ գտնուած են թատերական բացօթեայ ներկայացման մը։ Ցեւոյ Բրատֆոլա հոլանդ մէջ պտոյտ մը ընելով Ծերակոյտի նախագահին տունը այցելած ու թէյ խմած են։ Առջի իրիկուն Եուսուֆ Իզզէտտին էֆ. Սինգապուրէ մեկնած է։ Կարոլ թագաւորը մինչեւ կայարան ընկերացած է դահմատանդին։ Կայարանին մէջ ողջերի մաղթելու գացած էին բաղմաթիւ քաղաքային և զինուորական չարքատանման պաշտօնատարներ ու դիւանագիտական մարմնոյն պատկանող անձնաւորութիւններ։ Թագաւորը և օսմ. դահմատանդը սիրալիր կերպով բաժնուած են իրարմէ, քանիցս ողջագուրուելով։ Մինչեւ սահմանագրեալ ժողովուրդը բոլոր կայարաններուն մէջ խանդավառ ցոյցեր բրած է։ Եուսուֆ Իզզէտտին էֆ. ռումանական հողէն հեռացած ատեն չնորհակալութեան հեռագիր մը ուղղած է Կարոլ թագաւորին։

*** Օսմ. դահմատանդը առջի օր Պուքրէշէն Բէչիա հասած է։ Տեղւոյն օսմ. հիւպատոսին կողմէ ընդունուած է կայարանին մէջ։ Իշխանը կառքով Մարկրիթ կղզին (Դանուբի վրայ) գացած և հոն ճաշած է։ Ցեւոյ պտոյտ մը կատարած է։ Իրիկուան, իշխանը դէպի Պերլին ճամբայ ելած է։

ՊԱՏԵՐԱԶՄԻ· ՆԱԽԱՐԱՐԻՆ ՀԲԱՆԱԳՈՒՈՒԹԻՒՆԸ

Պատերազմական նախարար Մահմուտ Շէվքէթի փաշա կատարեալ ապաքինած չէ վերջին հիւանդութենէն։ Փաշան կ'ընդունի իրեն այցելողները։

ԸՆԴՀԱՆՐՈՒՍ ՄԻՋՈՑԱԳԵՏԻՆ ՄԵՂՔ

Նէճատի մէջ քանի մը օր առաջ ընդհարում մը տեղի ունեցած է Էշխաթէմ և Սպրուխս ցեղերուն միջեւ։ Առաջին ցեղէն մէկ քանի հոգի, իսկ վերջին ցեղէն տասնըմէկ հոգի սպանուած են։ Էշխաթէմ ցեղը թալան ըրած է։ Արաբական թերթ մը կ'ըսէ թէ Նէճատի բոլոր ցեղերը ապըստամբած են։

Ս.ԲԱՆԱՆՈՒԱԾ ՋԻՆՈՒՈՐԴՆԵՐ

Պատերազմական նախարարութիւնն ուրուցմով, կ. Պոլսոյ և գաւառներու 1304ի ու 1305ի զինուորները պիտի արձակուին մօտերս։

ԳՈՒՄՐԿՆԴՈՒԱԾԻ ԵՂԵՌՆԱԳԻՐԸ

Կէս պաշտօնական օրգան «Միր» բուն կերպով կը պախարակէ Դուամրկնդուայի գիծը օրը հանելու համար եղած փորձը, և կ'ըսէ թէ եղեռնագիրը ուղղուած ըլլալու էր Սերպիոյ ճամբով արեւմտաքէն եկող կառավարութիւն դէմ։ «Այս ոճիրին հեղինակները աւարտներ են պարզապէս և չեն կրնար բնաւ ըսել թէ չարտնասիրութեամբ կը գործեն։ Եղեռնագիրը տարբ արարք մըն էր, վտանգաւոր՝ թէ խեղճ պուլիսր գործաւորներուն համար որ մեռան և թէ չրջակայ բնակչութեան ու պուլիսր գաղափարին։ Հրոսախումբերուն գործունէութիւնը Մակեդոնիոյ մէջ, որ տեղի կունենայ հայրենասիրութեան դիմակին տակ, միայն պատճառած է միշտ, մասնաւորապէս Պուլկարներուն։ Պուլկարիա չի կրնար հաւանիլ այս եղեռնագործներուն, և թուրք կառավարութիւնը իրաւունք ունի ու պարտաւոր է հալածելու անոնց հեղինակները, և վերջ տալու այս ոճիրներուն։ Մակեդոնիոյ պուլիսր բնակչութիւնը, որ ալ զրկած է հրոսախումբերէն, կրնայ աղդալիս օժանդակել օսմանեան իշխանութեանց, եթէ անոնք գիտնան խնայել Պուլկարներու չահերուն։ Բ. Դուռը ու պուլիսր ժողովուրդը հաւասարապէս չահ ունին որ անկարելի դարձնեն այսպիսի հրոսախումբերու գոյութիւնը։ Ասոր համար անհրաժեշտ է որ պուլիսր թագաւորութեան ժողովուրդը միաձայնութեամբ պախարակէ վերջին տարիներուն մէջ ցոյց տուած կեղծ հայրենասիրութիւնը։ Միւս կողմէ մաղթելի է որ մակեդոնական իշխանութիւնները աւելի մեծ ուշադրութիւն ընծայեն ժողովուրդին արդար լոզոքներուն։»

ԳՈՒՄՐԿՆԴՈՒԱԾԻ ՇՈՓԵՆԻՆ ԸՆԿԵՐԸ

Ռումանական չոգենաւային ընկերութեան չոգենաւերով (չարաթական երեք երթեւեկ) և Բէլգրատէնի ճամբով Ռումանիա ու Եւրոպա ուղեւորները ոչ և է քարանթինայի չպիտի ենթարկուին Ռումանիոյ մէջ, այս վերջինը ընդունած ըլլալով Բարիզի պայմանագրութիւնը։

*** Ռումանական չոգենաւային ընկերութեան ընդհ. զործակալութիւնը կը ծանուցանէ թէ կարեւոր զեղչով տոմսակներ պիտի ծախէ այն ուղեւորներուն ոոնք կը փափաքին ռումանական չոգենաւերով ճամբորդել և Պերլինի մէջ գումարուելիք Մանկապաշտպան միջազգային համաժողովին մասնակցիլ, որ տեղի պիտի ունենայ սեպտ. 11ին։ Նոյնպէս ռումանական երկաթուղիներու ընկերութիւնները %ին 50 զեղչ պիտի ընեն։ Այդ զեղչերը ձեռք բերելու համար պէտք է կարգադիր քովիմիէին կողմէ տրուած ինքնութեան քարթ մը ունենան։

ՕՐՈՒԱՆ ԴԷՊԳԵՐ

ԿՈՆՇՈՒԱԿԵՐՈՒԹԻՒՆ։ — Կղզիներու գաւառակին թղթակցութեանց քարտուղար Մէսպան էֆ. իմանալով որ վաճառական Նիշղօպքի էֆ. մտադրութիւն ունի Մեծ կղզի մէջ գետին մը գնել, նպարավաճառ Բրատրոմոսի միջոցաւ լուր դրկեց որ եթէ տոնընդինգ ոսկի տայ իրեն, փոխանցման գործողութիւնը պիտի դիւրացնէ։ Այսպէս ինը ոսկի ստացաւ և մնացեալ վեց ոսկին ալ պահանջեց։ Բրատրոմոս կղզիներու դայմագամին դիմեց։ Ասոր վրայ, դայմագամը, ոստիկաններու ներկայութեան, մասնաւոր նշան մը ըրաւ պանքոտոմի մը վրայ և Բրատրոմոսի միջոցաւ զրկեց թղթակցութեան քարտուղարին, յետոյ քարտուղարը հրաւիրեցաւ, դայմագամին տեսնակը, ուր Իտարէի ժողովին անդամներու ներկայութեանը, քարտուղարը Մէսպան էֆէնտիի վրան խուզարկուելով երեւան հանուեցաւ նշան կրող պանքոտոմը։ Քարտուղարը նախ ըսաւ թէ այդ պանքոտոմը գտնելէ գտած է. յետոյ յայտարարեց թէ իր գրասենեակին վրայ ձգուած էր։ Բայց իրողութիւնը պարզող տեղեկագիրը ստորագրեց։ Կղզիներու գաւառակին թարգի քարտուղար Մէկմէտ էֆ. ալ մասնակից ըլլալով այդ կաշառակերութեան, երկուքն ալ պաշտօնէնկ եղան և հարցաքննութեան ենթարկուեցան։

ՀԻՐԴԵՀ.— Օգոստոս 12ի գիշերը Ուլուպրլուի (Գոնիա) մէջ հրդեհ ծագելով մեծ համեմատութիւններ ստացած է։ Բազմաթիւ չէնքեր ապրած են, որոնց մէջ կը գտնուին Երկրագործական Պանքայի և Հանր. Պարտքի Վարչութեան մասնաճիւղերը։

*** Եէնիքէօյի վերեւ գտնուող Այսա Աղա ագարակին չրջակաները անտառ մը կ'ապրի քանի մը օրէ ի վեր։

*** Առջի օր Թոքաթի մէջ հրդեհ ծագեցաւ և գնդապետ Իսմայիլ պէյի ժառանգորդներուն ապարանքը այրեցաւ։

*** Գասրքէօյի մէջ առջի օր յունական եկեղեցիին կից անակ մը այրեցաւ։

ԽԵՂԴՈՒԱԾ.— Անցած օր Թաֆալլցի սավրիէ մը, Եորկի Զաղօրիանոս, Ցէնէր Պաղչէի առվեւ ծով մտած էր, լողնալու համար։ Լողալ չգիտնալուն, հոսանքէն քչուելով խեղդուեցաւ։

ԱՆՁՆԱՍՊԱՆՈՒԹԻՒՆ.— Քանքրինգ տարեկան յոյն երիտասարդ մը անցեալ երկուշաբթի օր ածելիով կոկորդը կտրեց Այսա փաչայի իր բնակարանին մէջ։ Ցեւոյ չորրորդ յարկէն վար նետուց ինքզինքը։ Խեղճ երիտասարդին մարը վայրկենական եղաւ։ Այդ յուսահատական արարքին պատճառը յայտնի չէ։

ԲՐՕՆԷԱՎՕՐ ՐԻՖԹԷՐ ԽԵԼԱԳԱՐԱՇ. — Վիէննայէն կը հեռագրեն թէ աւազակներուն կողմէ առեւանգուած և յետոյ արձակուած լրօֆէսէօր Բիֆթէր խելագարութեան նշաններ ցոյց կուտայ։

ՕՍՄ. ՎԱՃՍՈԱԿԱՆՈՒԹԵԱՆ ՇՈՒՐՏԱՐԱՐՈՒԵՍՏԻ ԵՒ ԵՐԿՐԱԳՈՐԾՈՒԹԵԱՆ ԱԶԳ. ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

...

Վարչական Խորհուրդի որոշման և կոնսուլներն Զ. յունուարին տրամադրութեան համաձայն, ընկերութեան բանակերներուն կը ծանուցուի թէ դրամագլուխի հարիւրին 30ը պիտի գանձուի, այսինքն իւրաքանչիւր բաժնեմուրհէ 3 օսմ. ոսկի։ Վճարումները պէտք է ըլլան ընկերութեան կեդրոնատեղին, Սափրաբացիների ճէնկրպի խան, Դալատիա, և առաջուէն մինչեւ սեպտ. 28)11 հոկտ. պէտք է կատարուին։

ԱԶԳԱՅԻՆ ԿԵԱՆՔԸ

ՏՆՏԵՍ. ԽՈՐՀՈՒՐԴԸ

Արմատաբ իմամապետութիւնը զրով մը յայտնելով թէ Գարակէօմրիւկի եկեղեցին սեփական գեղեցիները քանդելիք ունի անձերու անուան վրայ արձանագրուած են, խնդրած էր փոխանցել զանոնք պատուաւոր անձի մը անուան։ Խորհուրդը որոշեց հրանանգ տալ իմամապետութեան իր անդամներէն Թահթայրուեանն կարապետ էֆ.ի անուան փոխանցել նոյն գեղեցիները։ Իսկ միւս կողմէ իմամապետութիւնը առաջարկած ըլլալով հետեւեալ վաճառել այս գեղեցիները, արդիւնքը հասութաբեր կալուած մը գնելու համար, խորհուրդը առայժմ չհաւանիր չգտաւ այս առաջարկը, նկատելով որ առաջիկայն կրնայ բարձրանալ անոնց արժէքը։ Ջ.— Օրթաքիւղի Թաղ. Խորհուրդը զրով մը եկեղեցւոյ առաստաղին անմիջական նորոգութեան պէտքը ցոյց տուած և արտօնութիւն խնդրած էր այդ մասին։ Խորհուրդը արտօնեց նորոգութիւնը 100 ոսկի գումար մը բաւական համարելով ծախքերուն։ Յ.— Տնտես. Խորհրդոյ յայտագրին վրայ թագրիրով մը խնդրուած էր դատական նախարարութենէն յանձնարարել նեղրի դատարաններուն ժառանգական խնդիրներու կարգադրութեան առթիւ առնոց պատրաստքարտի վկայագրին «Հէշճէլիը չէրի» չի տրուի։ Դատական նախարարը թեկնածելով մը հարցուած ըլլալով թէ «Ի՞ Դատարանին կողմէ հաստատուած կարգերու հակառակ գործողութիւն մը տեղի ունեցած է. Խորհուրդը անմեղմիտ մէկ քանին որոշեց տեղեկագրել քաղ. ժողովի հաղորդելու համար Դատական նախարարութեան։ Միւս կողմէ Խորհուրդը տեղեկանալով որ Գուլդունճուզի Մբեխբարը իր կողմէ ժառանգական իրաւասկերներ կուտայ չերիի դատարանը ներկայացուելու համար առանց տեղւոյն Թաղ. Խորհուրդին կամ Պարարքաքանին գիտութեան, որոշեց վիճակի մասին բոլոր պատկանեալ իշխանութեան և միանգամայն յանձնարարել Գուլդունճուզի Թաղ. Խորհուրդին տրեւ արձանագրութիւն չյանձնին միթարին։ 4.— Բաղաքապետութիւնը զրով մը հաղորդած ըլլալով Արարկիրի կրթարարաց Ընկերութեան վիճականանութեան արտօնուելիք կրթական նախարարութեան կողմէ, որոշուեցաւ պէտք եղածը նոյն ընկերութեան ծանուցանել։ 5.— Նպաստընկալ ուսանողներու յանձնաժողովը իր կանոնադիրը կազմած և վաւերացման ներկայացուցած ըլլալով, Խորհուրդը հարկ դատեց իր յառաջիկայ նիստին հրաւիրել յանձնաժողովը և խորհրդակցութիւն մը կատարել գործին մասնակարարական ձիւղի մասին։

ԿՈՎԿԱՍԱՀԱՅ ԼՈՒՐԵՐ

«Մշակ»ի մէջ կը կարդանք.— «Մեզ հաղորդուած են, որ Էջմիածնի սինոդը որոշել է 1,000 ռուբլի ուղարկել Կ. Պոլիս, յոգուտ հրդեհեալներու։ եթէ ճիշդ է այս լուրը, պատիւ է ընդում սինոդին, որ առաջինը արձագանգ տուեց կոչին։

*** Ամերիկայից Թիֆլիս է եկել մի երիտասարդ գիտնական՝ մբարտ Բլեկ, որ

ԱՐԵՒԵԼՔԻ ՔԵՐԹՈՂԸ 112

ԱՊՏԻԼ ՀԱՄԻՏ ԵՒ ՇԵՐԼՕՔ ՀՈԼՄՍ

ՀԵՂԻՆԱԿ՝ ԵՐՈՒԱՆԴ ՕՏԵԱՆ

ԳԼԽԱՒՈՐ ՄԱՍ

ՍԱԼԻՇԱ ՇԱՆԲՄԻ ՀԱՐՑԱՔՆՆՈՒԹԵԱՆ ՇԱՐՈՒՆԱԿՈՒԹԻՒՆԸ

ԳԼՈՒԽ Գ.

Ներկաները համամիտ գտնուեցան իրենց նախագահին այս խորհուրդին և իսկոյն հրաման տրուեցաւ որպէսզի ձերբակալեն երիցապետը ներս բերուի։

Բայց նոյն միջոցին Թիմասպ մը գալով Իզզէթ փաշան հրաւիրեց Սուլթանին քով։

Ապտիլ Համիտ իր թաքստոցէն ներկայ գտնուած էր Սալիհա հանըմի երկրորդ հարցաքննութեան և կատարութեամբ լսած էր անոր խօսքերը։ Երբոր Իզզէթ իր տիրոջ քով եկաւ՝ հասկցաւ թէ հոդեկան ինչ տրամադրութեան մէջ էր անիկա։

— Այս կինը պէտք է անմիջապէս ամենասկզի չարչարանքներու ենթարկել և խօսեցնել տալ, զոյնց իր սիրական քարտուղարին, և եթէ տակաւին յամառի իր այս ընթացքին մէջ, չարչարանքը չարունակել մինչեւ որ սատկի... այդ կինը, ա՛լ ասկէ ետքը, ապրելու իրաւունք չունի։

— Ես ալ բացարձակապէս ձեր վճռաւորութեան կարծիքին եմ։

— Գալով միւս ձերբակալուածներուն, չարունակեց Ապտիլ Համիտ, իրենց հետ ալ նոյն կերպով պէտք է վարուիլ. նախ անուշութեամբ ջանալու է զիրենք խոստովանցնելու, եթէ խօսիլ չուզեն՝ պէտք է բանի միջոցներու դիմել ու յետոյ զիրենք ոչնչացնել... ու այս ամէնը պէտք է այսօր լմնայ... չեմ ուզեր որ ինդիրը երկարձգուի։

—Ձեր վճռաւորութեան կամքը պիտի կատարուի, պատասխանեց քարտուղարը ամենայն ակնածութեամբ։

—Եւ բոլոր այս եղծները պէտք է ծածուկ մնան, ժողովուրդը պէտք չէ որ բան մը իմանայ այս անցած դարձածէն։

—Այս մասին կրնաք կատարեալս ապահով ըլլալ... պարտէն դուրս ոչ ոք բան մը գիտէ այս գաղտնի կազմակերպութեան մասին։

Այս խօսակցութենէն ետքը Իզզէթ փաշա վերադարձաւ հարցաքննութեան սրահը, ուր արդէն բերուած էր ձերբակալուածներէն մին։

Այս վերջինը քառասուն տարեկանի մօտ, յաղթակազմ, դեղին պեխերով գեղեցիկ մարդ մըն էր, որուն անայլայլ կերպարանքը իր սրտին արիութիւնը ցոյց կուտար։ Խրոխտ կերպարանքով մը նստած էր այն ամբոխին վրայ ուր քիչ մը առաջ տեսանք Սալիհա հանըմը։ Իզզէթ փաշա իր թիկնամարտին մէջ բազմելէ ետքը պահ մը ուշադիր քննեց այս մարդը և իսկոյն հասկցաւ որ աչքէ վախցնելով կարելի չպիտի ըլլար խօսեցնել զինքը և թէ լաւագոյն էր խորամանկութեան դիմելը. ուստի մեղմ ու ազու ձայնով մը ըսաւ.

—Գիտէք որ արդարութիւնը միջոցներ ունի խոստովանիլ չուզող չարագործներուն լեզուն բանալու և զանոնք սոխակի պէս խօսեցնել տալու, ջանացէ՛ք որ չստիպէք մեզ այդ միջոցներուն դիմելու։ Հասկացաք...։

Այս վերջին բառը Իզզէթ փաշա արտասանեց խոժոռ ու ատելութեամբ լի նայուածք մը ուղղելով Սալիհա հանըմին, որ հանդարտ ու անտարբեր, հեղնական նուրբ ժպիտով մը մտիկ կ'ընէր այդ սպառնալիքներուն։

— Իմացա՞ք ինչ որ ըսի, պոռաց քարտուղարը իր դիմացինին արհամարհոտ լռութենէն կատղած։

— Այո՛, լսեցի ձեր ըսածները, պատասխանեց Սալիհա հանդարտ ձայնով մը, դիս խոստովանցնելու համար սպառնալիքներ ըրիք, կարծեմ ուղեցիք չարչարանքներու ակնարկել, ուզեցիք հասկցնել որ դիս տանջանքի պիտի ենթարկէիք խօսեցնել տալու համար... պարզապէս կը խղճամ ձեր վրայ, կը խղճամ մանա անդ Ապտիլ Համիտի վրայ որ կնոջ մը ամուսինը չարաչար սպաննել տալէ և երկու զաւակները ծովուն մէջ խեղդտաց ընելէ ետքը, տակաւին կը կարծէ թէ չարչարանք ու տանջանք մնացած է այդ կնոջ համար։ Կ'ուզէք տեսնել որ այդ դժոխային ոգին այս չարչարանքներէն ու տանջանքներէն յետոյ ի՞նչ աւելի սոսկալի չարչարանք պիտի կրնայ տալ ինձի...։

— Դիտէ՛ք որ ձեր այդ խօսքերովը ձեր մահուան վճիռը կ'արտասանէք։

— Ձեզի պէս վատերն են որ մահուանէ կը վախնան, զոյնց Սալիհա որուն ձայնը յուզումէն զողզողալ կը սկսէր։

Իր ու ընկերակիցներուն ճակտին նետուած այս նախատինքէն այրուած՝ Իզզէթ փաշա բարկութեամբ ոտքի ելաւ ու սկսաւ ուժգնօրէն զանդակը հնչեցնել։

Դռնապան մը խոյսն ներս խուժեց։

— Պահապանները կանչեցէք ու թող սա կինը իր տեղը տանին, պոռաց փաշան։

Ցեւոյ դէպի Սալիհա հանըմը դառնալով բարկացած չեչտով մը ըսաւ.

— Զարուչար պիտի ղլլաք ձեր այս ընթացքին համար, բայց ալ օգուտ չունի։

Քանի մը վայրկեան ետքը Սալիհա արդէն հեռացած էր սրահէն։

—Փաշա էֆէնտիներ, ըսաւ Իզզէթ, խօսքը իր չուրջիններուն ուղղելով, ինչպէս տեսաք, անկարելի է միդմութեամբ խօսեցնել այս կինը և հարցաքննել զինքը,

---

զուտ փոխանակ պարապ տեղը ժամանաճառ ըլլալու, լաւագոյն է որ միւս ձերբակալուածներու հարցաքննութեան սկսինք, գուցէ անոնցմէ կրնանք քաղել մեր ուզած տեղեկութիւնները. գալով այս կնոջ, իր մասին ինչ ընթացք բռնելիս թող մեր վճռաւոր տէրը ինք որոշէ։

—Ձեր հարցաքննութիւնը չեմ լուսաբ որ երկար տեւէ, որովհետեւ արդէն մեզի պէտք եղած տեղեկութիւնները կրցանք քաղել, Սալիհա հանըմէն որ խոստովանեցաւ ամէն բան տեղն իտեղոք խոստովանելու, ինչ որ իրեն համար բարիք մը պիտի ըլլայ և պիտի նպաստէ իրեն սամանուած սպասիր թեթեւցնելու և միանգամայն դինքը անօգուտ տանջանքներէ ազատելու։ Այսուհանդերձ, ձեւակերպութեան համար, կ'ուզեմ ձեզի եւս հարցաքննել և կը յուսամ որ դուք ալ, ձեր ընկերուհիին պէս, դժուարութիւն չեք յարուցաներ ու մեր հարցումներուն որոշ կեր

յատկապէս պարապում է քիւրդական հնագիտութեամբ և եկել է ճանապարհորդելու նաև Հայաստան՝ նիւթեր որոնելու իր առարկայի համար։ Միասր Բլեկ մտադիր է գնալ Դեսարէկ, այդտեղից լեռների վրայով դէպի Սեւանի լիճը. ապա մտադիր է քարտրանալ Սրարատի գագաթը, այցելել էջմիածինը, Անին և վերադառնալով Թիֆլիս մեկնել դարձեալ իր հայրենիքը։ Միասր Բլեկ Բաթումից Թիֆլիս գալիս հանդիպել է արկածի երկաթուղու մէջ։ Սուպա կայարանի մօտ չարագործները յարձակուել են գնացքի վրա, և կոզոպակ I և II վագոնների մի քանի ուղեւորներին, բայց իրան՝ միասր Բլեկին ձեռք չեն տուել։

*** Մեզ հաղորդում են, որ զատաստանական իշխանութիւնը դադարեցրել է նաև բժշկապետ Ալեքսանդր Բուգուլանովը գործը, որ ամբաստանվում էր՝ իբրեւ Դաշնակցութիւն կոչուած կուսակցութեան պատկանող։

*** Վերջերս հեռագիրները յայտնեցին որ Մահմէդ Ալի չարի բանակում բռնվել են 7 հոգի, որոնք գնացել էին Նրան սպանելու, և ղլխատվել են։ Եւ դուրս է գալիս, որ այդ 7 հոգին հայեր են եղել։ Եթէ ճիշդ է այդ լուրը, ստացվում է ուրեմն այն տպաւորութիւնը, որ մէջլիսի հրաւէրին արձագանք են տուել միայն հայերը և ոչ մի պարսիկ։

*** Կ. Պոլսի հրդեհի լուրը երբ ստացվեց. մենք այն կարծիքը յայտնեցինք, որ, ի նկատի ունենալով ազգի մեծութիւնը, անհրաժեշտ է որ հայ ժողովուրդը օգնութեան ձեռք կարկառէ հրկիզեալներին։ Եւ որովհետեւ Թիֆլիսում կայ հաստատած և բարձր կառավարութիւնից թոյլատրուած մի յատուկ Հանգանակիչ Մասնաժողով թուրքահայերի համար. ուստի և յայտնեցինք, որ նուէրները բացառապէս պէտք է յանձնել այդ Հանգանակիչ Մասնաժողովին, որին և յորդորեցինք գործի դլուխ կանգնել։ Բանաստեղծ այժմ 10 ր. Ախարագից, պ. Դաւթաղ Սարգսեանից՝ յօգուտ հրկիզեալների, մենք այդ գումարը, ինչպէս և այսուհետեւ ստացուելիք նուէրները, կը յանձնենք Հանգանակիչ Մասնաժողովին։

*** Մաղանդարանում նախկին Շահի մարդկանցը աշխատել է հերքակալել մի քանի հայերի, որոնք Մաղանդարանցիների հաղորդութեամբ մուտք գործելով Մահմէդ Ալիի բանակը կամեցել են սպանել գահաղուրկ չարին։ Եւրոպական թերթերի ասելով, Շահը հրամայել է գրանցից 7 հոգուն գլխատել։

*** Երկու Ամերիկացի ուսանողներ, որոնք սովորում են Օքսֆորդի համալսարանում. մտադիր են ուղեւորվել Փոքր-Ասիա և յատկապէս Վանի շրջանը։ Ճանապարհին նրանք կայցելեն Աթենի հնութիւնները։ Նրանց ուղեկցում է թուրքահայ մի թարգման։

*** Ինչպէս յայտնի է, Բաղուցիները ձեռնարկել էին էջմիածնի հողերը ոռոգելու համար «Սեւ Ջուր» կոչված ջրերը էլեկտրական ոյժով բերել և գործադրել այդ նպատակին։ Այդ ձեռնարկութիւնը իրագործելու համար առնուազն 100—150.000 ր. պէտք էր ծախսել։ Դրա համար կային մի քանի պրոյեկտներ, որոնց մէջ և ինժիներ Կիրսանովի ծրագիրը։ Այժմ, ինչպէս մեզ հաղորդում են էջմիածնից, ծագել է մի ուրիշ աւելի նպատակայարմար և աւելի հնչա իրագործելի պրոյեկտ. Ջուր բերել Սեւանի լճից, Զանգու կամ Հրազդան գետի միջոցով, գետ, որ իր սկիզբն առնում է այդ լճից։ Այդ ձեռնարկութիւնը աւելի քիչ ծախս կը պահանջէ, մօտաւորապէս 70,000 ռուբլի։ Նրա մի առաւելութիւնն եւս այն է, որ Սեւանի լճի Ջուրը, ըստ ասելոյն, հիանալի է և առաւօտեան կարելի է օգտվել։

*** Էջմիածնի սինոդը նշանակել է մի ընդհանուր կառավարիչ և վերահսկող հայոց բոլոր վանքերին պատկանող կալուածների վրա։ Այդ անձն է Գ. Տէր-Սահակեան։

*** Հայազգի Տիգրան-խան Դարոյանց (աւագ եղբայր Արշակ-խան Դարոյանցի) որ հանդուցեալ Մուղաֆէր-Էդդին շահի ժամանակ, նրա կրտսեր որդի Սալար-Դուլլէի քարտուղարն և գործերի կառավարիչն էր, նշանակուած է Տուրնի համաշխարհային ցուցահանդէսի պարսկական բաժնի ընդհանուր կոմիսարի օգնական և իրական կառավարիչ։

*** Հայազգի Աղաթ Թուխարեվ՝ արհեստով ներկարար՝ գրել է մինչեւ այժմ վրացերէն լեզուով վեց գիրք— դրամա, կոմեդիա, վոդվիլ — որոնք յաճախ խաղացուում են վրաց թատրոնական բեմերի վրայ։

*** Էջմիածնի սինոդը նշանակել է մի կովկասի Փոխարքայի առաջ Դարալագի վանքապատկան կալուածքների վրայ բարդված պարտքի վճարումը յետաձգել։ Կալուածքները 2 միլիոն ռուբլի են գնահատուած, իսկ պարտքերը հասնում են 50,000 ռուբլու։

*** Շիրվանների (Ուրմիա) պարագլուխը գրաւեց Դիվանի մօտ գանուող հայկական գիւղը։ Բրդական ցեղապետ Իսմայիլ աղան ճնշելով թիւրքերից, փախաւ քաղաք մի քանի մերձաւոր թիկնապահներով։

ՆՈՐՍՃԷՆ ՎԱՐԺՍԲԱՆ

Կիրակի օր Սկիւտարի Նոր Թաղի մէջ տեղի պիտի ունենայ նորակառոյց Սէմբճեան ճեմարանի երկուս վարժարանի պաշտօնական բացման հանդէսը՝ նախագահութեամբ Դուրեան Սրբազանի։ Հանդէսը տեղի պիտի ունենայ կէս օրէ վերջ ճիշտ ժամը 1ուկիսին (Ը. Ե.)։ Տեղի պիտի ունենան նաև բանախօսութիւններ վարժարանը կառուցանող Տիար Սէմէրճեանի, Դուրեան Սրբազանի և ուրիշներու կողմէ։

ԺՈՂՈՎՆԵՐ

Ազգ. Երեսփ. ժողովը հրաւիրուած է նիստ գումարել վաղը՝ Դալաթիոյ Խորհրդարանին մէջ։ Երեսփ. ժողովին առաջ տեղի պիտի ունենայ՝ Խառն ժողով։

ՖՐԷԶՆՈՅԻ ՀԱՅԵՐԸ

Կարապետ Գալայճեան անունով 21 տարեկան երիտասարդ մը որ Ֆրէզնոյի մէջ ճմեռուկի արտ մը մէջ պահպանութիւն կ'ընէր՝ անցեալ չարաթ օր կը ձերբակալուի երկու պատ երիտասարդներէ 115 տարար կողոպտած ըլլալու ամբաստանութեամբ։ Իբր թէ այս կողոպտուած մարդիկը հանդչելու համար նստեր են Գալայճեանի պահպանած արտին եզրը. երբ այս վերջինը վրայ հասեր և սպառնացեր է ձեռքը գտնուած փայտով ծեծել զանոնք և անոնք ալ վախէն «գրամնիս կուտանք մեզ մի սպաններ» պոռացեր են իր թէ Սլաւներուն խօսքին համեմատ հարը կ'առնէ 15 տարարը. անոնք քաղաք հասնելով ոստիկանութեան կը դանգատին և դատաւոր Ամիթ ձերբակալման հրամանագիրը կը տարդարէ. դատավարութիւնը ըլլալով կը հասկցուի որ Գալայճեան տարաբութեան պատճառով չէր կրցած այդ երիտասարդներուն արտին բոլորիքը պարտիլ, ուստի դատաւոր Ամիթ անպարտ կարձակէ Գալայճեանը։

ՄԻԱՅԵԱԼ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆԸ ՀԱՆՈՅ

Տէրօրէն Ժողովս հաճոյքը ունի իր Չերմագին շնորհակալութիւնները նեկայկնու հրապարակաւ Թուրքերէն դասագրքերու ծանօթ հեղինակ Ազն. Արիկեան Մինրան էֆէնտիի, որ իր խոստումին համեմատ ոչ միայն բարեյօժարութիւն ունեցած է Ընկերութեան վերակազմութեանէն մինչեւ այսօր մեր վարժարանս նուիրելու իր երկասիրութիւններէն 7071 կոթ գիրք, որոնց արժէքն է՝ գրքերու վրայ նշանակուած գինովը՝ 9695 ղանկան արծաթ. այլ և կը խոստանայ այսուհետեւ եւս չարունակելու իր այս գործնական օժանդակութիւնը որմէ այնքան օգտուած է ընկերութիւնս։

*** Մեացեալ Ընկերութիւնները իրենց Հանդէսի ու Զէյթունի վարժարաններուն համար գիտութեանց մէկ-մէկ ուսուցչի պէտք ունին՝ որոնք յատկապէս գպրոցական շրջանի սիրելին պէտք է ըլլան։ Ասոնց վարժարաններուն մէջ։ Փափաքողները այս օրերուն սկսեալ մինչեւ չարաթ մը պէտք է դիմեն ուղղակի ընկերութեան գլխաւոր նստարանը, Պանչ դարձ Սաադրիվ խան, թիւ 23, իրենց հետ ուենալով իրենց պաշտօնական թուղթերը։

ՏՆՕՐԻՆ ԺԱՂՈՎ.

ԹՈՒՐՔԵՐԷՆԻ ՈՒՍՈՒՑԻՉ

Թուրքերէնի քաշանութեան մասնաղէտ մը պատրաստիր է դասախօսել այդեկարար ազգ. և մասնաւոր վարժարաններու մէջ. նաև կրնայ թուրքերէնով դասախօսել գիտական և մաթեմատիքական բոլոր առարկաներ, պատրաստելու համար պետական վարժարաններու աշակերտներ։ Բանակցութեանց համար դիմել՝ Սիրքէճի Եէնի Խան թիւ 8, աւաւօտեան ժամը (Ը.Ե.) 9—12 ամէն օր։ 5—3

ԹԱՏՐՈՆ

Սկիւտար Իսմայիլ ամառնային թատրոնին մէջ Բամպասի տաիպ ամէն գիշեր Ֆրանսական Վարիէթէ խումբին կողմէ և Բարէ եղբարց սենէմատոգրաֆի կողմէ շքեղ ներկայացումներ պիտի տրուին։ Գիները չատ ցած։

ՎԵՐՋԻՆ ԺԱՄ

ԲՈՂԵՐԱՆ ԿԸ ՍԱՍՏԿԱՆԱՑ

Առջի օրուան ժամը ութէն մինչեւ երեկուան ժամը ութը քսանրեայ 59 դէպքեր պատահեցան մայրաքաղաքիս մէջ։

*** Քաղաքապետութիւնը կը զեկուցանէ թէ Պէօյլիքտէրէի մէջ քարերուն տատիպցած է սա պատճառաւ որ հոնկէ վարակեալներ խոյս տուած են և Նէքթար գարեջուրի գործարանին մարդոց հետ յարաբերութիւն ունեցած են։ Նոյնպէս անոնք Գօճա Թաչի Ջուրը վարակած են։ Ուստի առողջապահական յարաւեւ հսկողութեան ներքեւ պիտի գտնուին Զէքերիա, Բէֆիլի և Տօմուզ գիւղերը։ Գօճա Թաչ Ջուրին մօտերը վրանները տակ ընակողները հոնկէ պիտի հեռուին։ Բժիշկներ և առողջապահական պաշտօնեաներ պիտի ղրկուին հոն։ Նոյնպէս բաւականաչափ թուով ոստիկան-զինուորներ պիտի ղրկուին առողջապահական չղթաներու հաստատման համար։ Պէօյլիքտէրէի վարակեալներէն ոմանք պարտիզպան ըլլալով քանի մը արեւելեաներու մասին հարկ եղած առողջապահական միջոցները ձեռք պիտի առնուին։ Երեկ քաղաքապետը և առողջապահական բարձրաստիճան պաշտօնատարներ Պէօյլիքտէրէ գացին։ Նէքթարի գործաւորները հանանեկուեցան։ Երեք օր առաջ պատրաստուած գարեջուրին վաճառումը արգիլուեցաւ։ Հինգ չէր միքրոպաշնական հաստատութիւնը զրուեցաւ, քննութեան ենթարկելու համար։ Ջուրերը քննելու համար ալ միքրոպարան մը զրկուեցաւ։ Ամէն առողջապահիկ միջոցներ ձեռք կ'առնուին, քոլերային տարածումը արգիլելու համար։

ԴԱՀԼԻՃԻՆ ԴԻՐԲԸ

Ներքին գործոց նախարարը երէկ վարչապետին մօտ երթալով երիարօրէն խորհրդակցեցաւ Հաղպը փաշայի հետ նախարարական անհամաձայնութեան ժամ առաջ վերջ տալու համար։ Պաշտօնական շրջանակներու մէջ չի կարծուիր որ խնդիրը ծանր հանգամանք մը ստանայ։ Եր հերքուի կարգ մը թերթերու կողմէ հրատարակուած սա լուրը թէ այս ինչ կամ այն ինչ նախարարը հրաժարած ըլլայ։

ՊԱՏԵՐԱԶՄԱԿԱՆ ՆԱԽԱՐԱՐԻՆ ՀԻՒԱՆԴՈՒԹԻՒՆԸ

Մահմատ Շէվքէթ փաշա բոլորովին ապաքինած չըլլալով երէկ ալ չկրցաւ պաշտօնատուն իջնել։ Այդ պատճառաւ Նախարարաց Խորհուրդը չգումարուեցաւ երէկ։ Կը կարծուի թէ չաբաթ օր պիտի գումարուի։

ՀՐՈՍԱԽՈՒՄԲԵՐԸ

Եանեայէ կը գրեն Բ. Դրան թէ տէրի օր ոստիկան զինուորներու Ջոկատ մը Լարոսի Լենոս գիւղին մէջ Եանի Փափարի երկու հուչակաւոր չարագործ որդիներուն և փախին հետ. ընդհարում ունեցած է։ Ասոնցմէ առաջին երիտասը սպաննուած են վերջինը վիրաւորուած է։

ԱՆՁՆԱՏԻՒՈՒԹԻՒՆ

Բրիտանիայէ կը հեռագրեն Բ. Դրան թէ ոչ քաղաքային յանցանքներու պատճառով փախած 20ի չափ չարագործներ առջի օր անձնատուր եղած են տեղական իշխանութեան։

ՍԱՀՄԱՆԱԳԻԾԻ ՃՇԴՈՒՄ

Ֆրանսական կառավարութեան կողմէ Սէֆ. Տրիպոլոյ սահմանագիծի հաստման համար հինգ անձերէ բաղկացած պատուիրակութիւն մը կազմուած է, որ մօտ օրէն իրենց պաշտօնատեղին կը մեկնի։

ՆԱՖԱԱ ՆԵՂԱՐԷԹԻՆՏԷՆ

Նափաա նեղարէթինճէ պու սէնէ էվրթայա իրամ օրանճագ թալպէ իլէ պունարին թապի օրանճագլարը չէրաթի պէրիէճէր ամի ուր։

Էվվէլա.— Լիսան ասնա վէ բիյագիյանը պիլիէն իմթիհանա միւդիւթիր 3 թալպէ դէ մարթնա միւհէնտիսիկի Թահսիլի իչին նեղարէթինճէ թալին զրլընճագ մէնթէպլէրան պիրինի։

Սանիէն.— Սէնայի մէնթէպլերինէն մէկզուն վէ քէզա լիսան ասնա 3 թալպէ տարիի ախէպինճէ թային օրանճագ սէնայի մէնթէպլերինէն պիրինէ։

Սալիսն.— Սէնայի մէնթէպլերի մէզունարընան վէ եա միւասիլիերինէն լիսան ասնա 5 թալպէ տարի իտարէսինճէ թային օրանճագ սէնայի ֆագրիդալարընա։

Բաղիէն.— Բէզա լիսան ասնա վէ ուլումը բիյագիյէ վաղբի օրագ վէ միւհէնտս մէնթէպլի միւասիր վէ եա մէնզունարընան պուլընմամագ չարթրըա 8 էֆէնտիէնէ տարի թուրագ վէ մէապիր միւհէնտիսլիկին թանսիլ իմմէք իւզրէ պիրմիւասակա թէֆրիգայէ Պէֆիպասա Կանա չէրիրնէաքի թուրագ ու մէապիր մէնթէպլինէ

Իրամ գրրընճագլար արը պունարա ալասէվիյէ իքիէր եիւզ ֆրանգ մասչ իլէ սէնայի ֆասրիդալարընա կէսճէլրիլճէքլերին մատտա մէնթէպլէրէ տսիրի օլուճագլարա իսթրեթ թէարիսիյէլերի վէ սէվամ իսլէճէքլերի մէնթէպլէրինէ բրօկրամարընտա սէյահաթը ֆէննէյէ մէնգու�։

ՕՍՄ. ԿԱՅՍ. ՊԱՆՔ.

Ա.Զդ.— Թէմմուզի Բրիօրիթ % 4 փոխառութեան պարտատոմսերէն ունեցողներու կը ծանուցուի թէ նոյն պարտատոմսերուն թիւ 37 կարօնները, որուն պարմանամը 1911 Օգոստ. 1/14ին կ'աւարտի, ինչպէս նաև վերջին Յուլիս 1/14ի թիրաժին մէջ չանած ամբիլիները Օգոստ. 1/14ին սկսեալ պիտի վճարուին Օսմ. Կայս. Պանքայի Դալաթիոյ կիւշներուն կողմէ։ Կարօններուն և պարտատոմսերուն փոխարէն, որոնց հետ պէտք է գտնուին թուական պարարօներ, ընկալագիր մը պիտի յանձնուի. այդ ընկալագիրը իր չրջաբերութեան թուականէն սաստ օր յետոյ պէտք է ներկայացուին Օսմ. Կայս. Պանքայի Դալաթիոյ մնաուկին, վճարուելու համար։ 7—12

***

Ա.Զդ.— Բանսոլիսէ 4% օսմ. փոխառութեան պարտատոմսերէն ունեցողներուն կը ծանուցուի թէ պարմանամը 1905 սեպտ. 1)14ին աւարտող թիւ. 31 կարօնները և. 1896 օգոստ. 1)14ին 13րդ վիճակահանութեան մէջ ամբիլի չեղած արժեթղթերը եթէ երեք մինչեւ օգոստ. 31)13 սեպտ. ընկերայացուին, ընդունած պիտի համարուին։ 10—1

ԿԱՅՍ. ԼԻՍԷ ԱՂԶԿԱՆՑ

ՎԻՃԱԿԱՀԱՆՈՒԹԻՒՆ

ՀԱՆ. ԿՐԹՈՒԹԵԱՆ ՀԱՄԱՐ

ԳԱՆՁԷ ՓՈՐՁԵԼՈՒ Է

30,000 տոմակների բաղկացած վիճակահանութիւն մը սարքուած է աղջկանց Կայս. լիսէին համար, որ Գանտիլիի մէջ պիտի բացուի մօտերս, օսմ. նորատ աղջկանց մասուրական մշակութեան նպաստելու հայկենասիրական նպատակով։ 2219 տոմակներ զանազան արդիւնքներ պիտի չտային։ Մեծ արդիւնք 3000 օսմ. ոսկի է։ 5էն 1000 ոսկիի զանազան արդիւնքներ ալ կան։ Կէս տոմակի գինն է մէկ օսմ. ոսկի. քառորդինը՝ կէս օսմ. ոսկի և 1/8ինը՝ մէկ քառորդ օսմ. ոսկի։ Այդ տոմակներէն գնելով մարդ նպաստած կ'ըլլայ երկրին ամենէն կարեւոր և ամենէն օգտակար կրթական մէկ հաստատութեան, առանց հաշուելու վերոյիշեալ արդիւնքները։ Տոմակներու վաճառումէն գոյացած արդիւնքը Օսմ. Կայս. Պանքայի դրամի։ Թիրաժը տեղի պիտի ունենայ 1911 հոկտեմ. 13ին, Սալիանին ծննդեան տարեդարձին օրը, Օսմ. Կայս. Պանքային կեդրոնատեղիին մէջ, յիշեալ պանքային և աղջկանց կայս. լիսէին վարչական մարմնոյն հսկողութեան ներքեւ։ Շահած պարգեւները պիտի վճարուին այդ սեղանատորական հաստատութեան կողմէ։ Օսմ. Կայս. Պանքան, Հանը. Գարաքի. Վարչութիւնը, ծխախոտի Բիժին անձնուիրաբար ստանձնած ըլլալով տոմակներու վաճառումը, տոմակի գնել ուզողները կրնան դիմել այդ հաստատութեանց կեդրոններուն կամ մասնաճիւղերուն դատաներու մէջ։ Տոմակի նախադներուն համար մանաւոր պարմաններ։ 35—30

«ՇԱՖԼԻԳ» ԶՐՕՍԱՐԱՆ ԵՒ ԱԿՇԵՐԱՆ ԳՈՒՄԱՐԱՐԻՒ ԿԱՅԱՐԱՆԻՆ ՄՕՏ

Հաստատութեան բացումը պիտի կատարուի վաղը, կիրակի։ Փափիճաչակները հոն պիտի կրնան գտնել ամէն կարգի ընտիր կերակուրներ, մաքրութեամբ, ուխտամով պատրաստուած, ինչպէս մանդէնիներ, քէպապ և ամէն տեսակ ուտելիքներ։ Մանկներուն պիտի տրուի 50 փարա, բանջարեղէններուն՝ 40 փարա։ Կ'ապահովցնեմ թէ յամախորդներս գոհ պիտի մնան։

Պրուսացի
ԽՈՀԱՐԱՐ ԱՐՄԵՆԱԿ

ՕՐԻԱՆԹԱԼ ՔԱՐԲԷԹ ԸՆԿ.

ԴՐՄԱԳԼՈՒԽ
400.000 ԱՆԳԼ. ՈՍԿԻ
ԿԵԴՐՈՆԱՏԵՂԻ
Իզմիր, Խուրափին վրայ

Կ. ՊՈԼՍՈՅ ՄԱՍՆԱՃԻՒՂ
Բերա, Մեծ Փողոց, թիւ 327
Պոլիս, Պանչի Գափու
ՍՏԱՄԲՈՒԼԱՆ ԽԱՆ

ՀԻՆ ԵՒ ՆՈՐ ԱՐԵՒԵԼԵՆ ԳՈՐԳԵՐՈՒ ԱՄԷՆԷՆ ՃՈՒՇ ՄԹԵՐՔԸ

ՊԱՏՏԱՌԱՅԹ ԳՈՐԳԵՐ
ՄԵԾ ՄԹԵՐՔ ԹՐԲԱԿԱՆ ԳՈՐԳԵՐՈՒ. ԱՄԷՆ ԳՈՅՆԵՐՈՎ ԵՒ ՄԵԾՈՒԹԵԱՄԲ, ԲՈՅՍՈՒԹԻՒ ԳԻՆԵՐՈՎ

Քառակուսի կանգուռնը 40 դուռ ուռնար

ԱՌՍՕՆԱԿԱՆԻՆ ՔԱՂԱՔԱՑԻ ԳՈՐԳԵՐ,
ՓԱՌ. ԿԱՆԳՈՒՌՆԸ 50 ԴՐՈՒՇ ԱՐԺԱՔ

ԻՐԱԿԷՆ ԵՒ ԽԻՍՏ ՆՈՍՍՏԻՒՈՐ ԱՌԻԹ

ԿՐԱՄՕՖՕՆ ԵՒ ԲԼԱՔՆԵՐՈՒ ՄԵԾ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ

ՀԱՅ ԵՐԻՏԱՍԱՐԴՆԵՐՈՒ ԾՈՎ ՆԵՏՈՒԻԼԸ

ԲՈՆԱՊԵՏՈՒԹԵԱՆ ՕՐՈՎ

Առասի գլխաւոր և հետաքրքրաշարժ բլրները։ Կեդրոնական ուսանողներէն ոմանց Զէրթէկ Մէհմէտի ձեռքով կէս գիշերուն Խարբերդ Առասի բարձրը ծալ նետուիլը։ Հանդիսի գանձնիկներուն, մարտ 31ի բեռաբեռնէրեան չարժումը։ Երեսփոխան Արսան պէյի սպաննութիւնը։ Ուրիշ չատ մը տատաբիք կատրներ կը ծանանին։ Առանձին գաս, հայերէն, թուրքերէն մարդիկ և հայրենասիրական կատրներ ալ կը գտնուին։

ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՄԹԵՐԱՆՈՅՆ Է ՊԱՂՋԻ ԳԱԲՈՒ

ԱԼՄԷՏ ԵՐԻՔՔՐՍԻ ՕԷՅՑԻ

Պ. Ա. Ճ. Ա. Ա. Տ Ի Ն Ը 10—10

ՔՈՒՐԹԷՍԻ ԵՂԲԱՐՑ

ԿԱՐԱՍԻՆԵՐՈՒ
ՄԵԾ ՄԹԵՐԱՆՈՑ ԵՒ ԳՈՐԾԱՐԱՆ
4, Բերա, Թիւնէլի դիմաց, 4

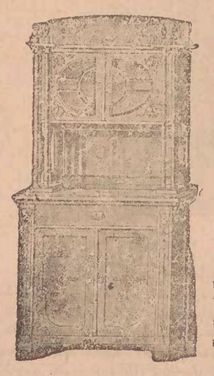

ԵՐԿԱԳԱՆ ԵՒ ՏԵՂԱԿԱՆ ԿԱՐԱՍԻՆԵՐՈՒ ՃՈՒՇ ՄԹԵՐՔ. ԱՄԵՐԻԿԱԿԱՆ ԿԱՀԱՒԻՆԵՐՈՎ. ՃԱՇԱՐԲԱՆ. ՆՆԶԱՍԵՆԵԱՆԻ ԵՒ ՀԻՒՐԱՍԲԱՀԻ ԿԱՐԱՍԻՆԵՐ ԵՒ ՕԹՈՑՆԵՐ

Կարասի գնելի առաջ, մեր վաճառատունը այցելեցէք։ Գիները խիստ չափաւոր եւ անմրցելի են։ Այցելութիւն մը կը բաւէ, համոզուելու համար։ 53—40

ՏՕՔԹ. ՏԱՏՈՒՐ

Մ Ա Մ Ա Ն Ա Դ Ի Ց

ԱԿՆԵՆԶԻ, ՔՔԻ ԵՒ ԿՈԿՈՐԴԻ ՀԻՒԱՆԴՈՒԹԵԱՆՑ

Հիւանդ կ'ընդունի, ինչպէս միշտ, կէս օրէն վերջը, իր Բերայի դարմանատան մէջ։ Գոյսոյ իր յարգոյ յաճախորդներուն դիւրութիւն ընծայելու համար, հիանդ պիտի ընդունի նաև առաւաւտ ժամը 9-11, Սրսէնեանի գեղարանը, Սիրքէճի (բաց ի ուրբաթ և կիրակի օրերէն)։

ԿՐԱՆ ՕՔԼԷ ԵՒ ՄԻՍԻՐԻ

ԹԷՐԷ ՊԱՆՃԻ

(GRAND HOTEL ET MISSIRIE)

Օթելին Տնօրէնութիւնը իր պատուաւոր ամառանորդներուն և ճմեռը Բերայի մէջ անցընել ուզող ընտանիքներուն կը ծանուցանէ թէ անոնց տրամադրութեան տակ դրած է ընդարձակ յարկարաժիններ լոգարանի սրահներով, քարերիներով։ Օթելը Ոսկեղջիւրի և Վասիարի վրայ կը նայի՝ ու հիանալի տեսարան մը ունի։

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՈՒ ԱՍԻԱԿԱՆ ԿԵՐԱԿԱՆՈՒՆԵՐ, ԱՍՍԱՆԻՕՐ ԵՒ ՍԷՐՈՒԱՆԵՐ։

Այս տարուընէ սկսեալ, Պրեսթոլ օթելին Տնօրէնութիւնը պիտի վարէ Կրան օթել և Միսիր օթելին տնօրէնութիւնը։ 10—4

«ՆՈՐ ԴՊՐՈՑ»

ԳԻՇԵՐՕԹԻՊ ԵՒ ՑԵՐԵԿՆԵԱՑ

ՀԻՄՆԱԴՐԵՐ-ՏՆՕՐԻՆԵՐ

Ց. Թ. ՀԻՆԴԼԵԱՆ ԵՒ Գ. Ա. ՄԱԼԱԹԵԱՆ

«Նոր Դպրոց»ը փոխադրած Եկրի Նշան Թաչ, գեղաղուարձ գիրքի վրայ գպրոցի բարկարտար ապարանք մը որ՝ իր ընդարձակ սրահներով, իր գեղեցիկ պարտէզով, իր առատաւոր Ջուրով՝ Նոր դիւրութիւններ պիտի ընծայէ մեզի Նորագոյն ժամանակներու համաձայն վարելու մեր սաներուն դաստիարակութեան գործը։

«Նոր Դպրոց»ին յատկացուած ապարանքին ընդարձակութիւնը ա՛նչափ է որ 200էն աւելի աշակերտ կրնայ բավանդակել. ուստի և չի պիտի պարտաւորինք մերժել մեզի դիմող նորեկ աշակերտները, ինչպէս՝ ցաւ է որոմ, պարտաւորեցանք մերժել անցեալ տարեշրջանին երկրորդ կէսէն սկսեալ, տեղւոյ անբաւականութեան պատճառաւ։

Ամէն օր, մինչեւ կէս օր, Տնօրէնութիւնս, Օգոստոսի 15էն սկսեալ, կրնայ ընդունիլ իրեն դիմողները, նախորդ չէնքին մէջ՝ Բերա, Բանկալթի, Պէօյլիքտէրէ Ճատտէսի, թիւ 26-28։

«Նոր Դպրոց»ին յայտագիր-ծրագիրը թղթատարի միջոցաւ փոխադրով կը զրկուի անոնց որոնք կը փափաքին ընդարձակ տեղեկութիւն ստանալ։

ԱԾԻԼՈՒՄ, ԼՈՒՐՈՒՇ

ԲԵՐԱ, ՍԱՍՄԱԼԸ-ՄԷՍՋԻՏ, ԹԻՒ 9

ԲԱՆԱՍԼԻ Տ'ԷՕՐՕՐ, ԹԻՒ 18

5—30

محمد رفعت
دیسه‌جیلی

باب عالی جاده‌سنده نورعثمانیه کوشه‌سنده پارس دارالفنوندن دیپلوماسی حائزدر ، دیشجیلك صنعتك ترقیات جدیده‌سنی بالفعل تطبیق ایدر . مراجعت ایدنلر راحت راحت اغز طادیله عودت ایدرلر .

«املاك عمومیه اداره خانه‌سی»

بورغاکی میستیلی اوغلی

بفجه قپوسنده اشتاین مغازه‌سی قارشوسنده عزت بك خان نومرو ۱

املاك الم صاتمی استقراض ، ترهینات وامثالی معاملاتلر هر مراجعت ایدنلری فوق‌العاده ممنون ایتمك شرطیله اجرا ودرعهده ایدیلور. قونطورات جیروسیله اراضات وایجار واستیجار معاملاتی یاپیلور . عقار صاحبلرینه کارلی افکار ویریلور .

محترم وطنداشلریمزه

بالق پازارنده فرون اتصالنده عثمان زاده جمال‌الدین افندی ، ممالك عثمانیه‌نك هرطرفلرندن حیله‌سز وغایتله نفیس ساده یاغلر ایله زیتون یاغلری وآغز طادیله یمك مرافلیسی اولان نفائسپرورانه مخصوص ارزاق سائره جلب ایتمش اولدیغندن، اخوان وطنك رغبتلرینی تمنی ایدر.

طراش : ۱ غروش
بك اوغلنده آصمه‌لی مسجد نومرو ۹
« پاساژ دوروپ نومرو ۱۸

دیسه‌جیلی محافظه ایتمك ایستر کز رفعت دیسه‌جیلی نومرولرنکز هرافزاغه ویریلور

٨ ՊԱՏԱՐԱՆ
"ԱՐԵՒԵԼՔ"
ԱՐՏՈՆԱՏԻՊ Գ. ՊՈՅԻՃԵԱՆ

پارس رزی مسبندن برنجی درجه‌ده دیپلومه ایله بر قطعه صنایع مدالیه‌سنی احرازه موفق پارس ترزی اقاده‌میسی اعضاسندن ترزی حاجی ابراهیم افندی زاده عثمان ذکی ترزیخانه‌سنه مراجعت ایتمکسزین الیسه سپارش ایتمه‌ملرینی [مشکلپسند ذواته] منفعتلری نامنه توصیه ایله پارس اقاده‌میسنك صوك قبول یتدیکی مه‌تود موجبنجه اعمال اولنه‌جق البسه‌لردن ممنون قاله جقلرینی تأمین ایدرز. موسملك صوك موده قاشلرمز دخی ورود ایتمشدر .

ԱՇԽԱՐԱՀՌՉԱԿ ՄԻԼՆԷՐ ԱՆԳԼ. ԴՐՍՄԱՐԳԱՆԵՐ

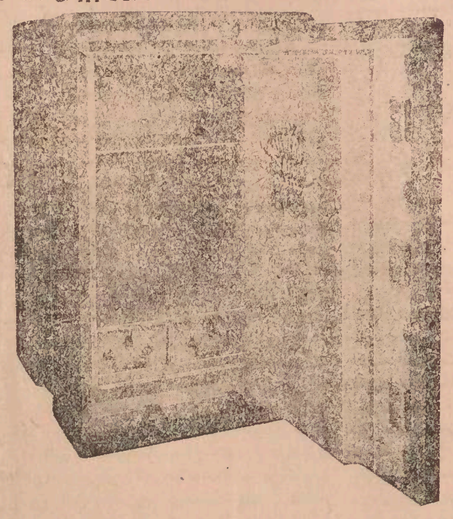

دنیانك الك مشهور ملیز قاصلری
حکومت عثمانیه انکلیز وسائر حکومتلرك متعهدی حریق وسارقه‌قارشو قاسلری
عموم ممالك عثمانیه وکیلی درسعادت غلطه‌ده کیورق‌پك خانده نومرو ۳۰۲۰۱

ՍԻՏՆԷՅ ՆՕՎԻԼ ԵՒ ԸՆԿ.

ՀԱՅԹԱՅԹԻՉ

ՕՍՄ., ԱՆԳԼ. ԵՒ ՈՒՐԻՇ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹԵԱՆՑ, ԱՄԵՆԱՄԵԾ ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ՈՒ ՍԵՂԱՆԱՒՈՐԱԿԱՆ ՀԱՍՏԱՏՈՒԹԵԱՆՑ

ՄԻԼՆԷՐ ԴՐԱՄԱՐԳԱՆԵՐԸ ԱՄԷՆ ՊԱՏՈՒԱՒՈՐԻՆ ԿԸՆՏԱՅԻՆ ԳՈՂԵՐՈՒ ԵՒ ՀՐԴԵՀԻ ԴԷՄ

ԹՈՒՐՔԵՐԷՆ ԸՆԴՀ. ԴՈՐՆԱԿԱՆ.

ՍԻՏՆԷՅ ՆՕՎԻԼ ԵՒ ԸՆԿ.

Զաքարիա , Գէորգ պէյ խան , Թիւ 1-2-3 104—13

ՄԷՆԻԷՐԻ - ՇՈԳՈԼԱՆ

ԱՆԲԱՂԴԱՏԵԼԻ ՅԱՏԿՈՒԹԻՒՆՆԵՐՈՒՆ ՀԱՄԱՐ ԱՄԵՆԷՆ ՇԱՏ ՍՊԱՌՈՂՆԷ

Օրական սպառումն է 60,000 ֆիլօ

Փնտրեցէք ՄԷՆԻԷՐԻ ՇՈՔՈԼԱՆ, կեղծ անունէ զգուշացէք:

ՄՕՏԷԼ ԹՈՒՐՔԻԱ
ՄԻՔԱՅԷԼՏՕՆԻԿԵԱՆ ԵՒ ՈՐԴԻ

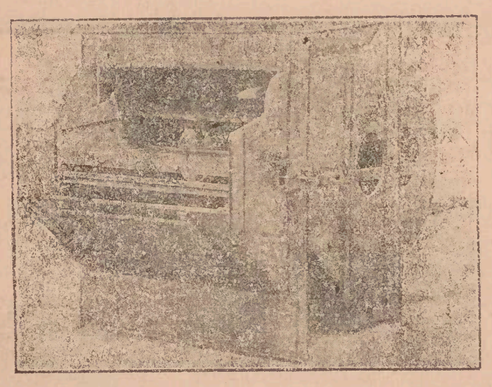

ԵՐԿՐԱԳՈՐԾՆԵՐՈՒՆ ԱՋՔԸ ԼՈՅՍ
ՀՈՂԱԳՈՐԾՆԵՐՈՒՆ ԿԱՌԱ ՏԱՌԱՊԱՆԵՐՆԵՐԸ, ԵՒ ԳԺՈՒԱՌՈՒԹԻՒՆՔ ԴԻՒՐԱՅԱՆ

Ահա նորահնար և ամենէն կատարկատարելագործեալ հոսիչ մեքենան որ երկրագործնեռուն մեծ ծառայութիւն և դիւրութիւն կը մատուցանէ։ Օրական 300 քիլէ ցորեն, գարի, վարսակ, կտաւատ, թուխակը ամենամաքուր եղանակով կը զատէ ցորենէն, մէկ հատիկը չփախցնելու պայմանաւ։ Հողագործները այ չտրամին թէ օրը անարևուտ է, որովհետև նոյն օրուան ծեծուածը այն օրը կը հոսէ և կը մաքրէ։ Այսօրուան գործը վաղուան չի թողուր։

Մեր «Մօտել Թուրքիա» նորահնար հոսիչ մեքենան գահատառանգ Եռաւուիղ Իզզէտտին էֆ.ի, Հէքիմ Պաշը և Զաքարչիպաշի ագարակները, Այմայտի և Այի Պէյ գիւղի կայս. ագարակները, Ֆիորեայ Ցակոբ պէյ Տատեանի, Սան Ստէֆանօ Բոլսոյի Հաճօրուզի ագարակը, Խանլեար Մէհմէտ պէյի ագարակը, Մեհրլի Զիքիթիկ Սարգիս պէյ Սպարթալիի ագարակը, Զաքարիա պէյէրէի բէյի Սալիհ էֆ.ի, Բաճանճ Սարգիս էֆ. Ցակոբովիչի և բոլոր գիւղերու ագարակները, Սիլիվրի Օհանիկ պէյ Ցակոբովիչի ագարակը և բոլորի գիւղերը և ուրիշ բաղմաթիւ ագարակները և գիւղերը փորձեր կատարելով անոնց գնահատման արժանացան և այժմ մեր մեքենան կը գործածեն։

«Մօտել Թուրքիա» մեր մեքենան ամէն կերպով պիտի գոհացնէ բոլոր երկրագործները։ Դիւրատանչելի պայմաններ։ Փոխարէններուն քանալով կը վերցուի։ Դիմել մեքենայի հեռաձիգ և վճառիչ ՄԻՔԱՅԷԼ ՏՕՆԻԿԵԱՆ ԵՒ ՈՐԴԻՈՅ

Կ. Պոլիս Ունգարեան թիւ. 723-729 20—19

ԹՈՎՄԱՍ Ս. ԹԱՔԸՐ

26 Բէրէմպէ Բազար 26

ՆԵՐԿԱՅԱՑՈՒՑԻՉ ԹՈՒՐՔԻՈՅ ՀԱՄԱՐ

ՊԻՐՄԻՆԿԷՄԻ ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ՀՐԶԱԿԱՒՈՐ

ԹԱՆԿԻՍ տաղ

ՀԱՅԹԱՅԹԻՉ ԿԱԶՄՈՎ, ՊԼԹՐՕԼՈՎ, ՊԻՆՆԻՐՈՎ, ԵՒ ԱԼԻՔՈՕԼՈՎ

ՇԱՐԺԻՉ ՄԵՔԵՆԱՆԵՐՈՒ

Թոմաս Ս. Թաքըր Տաւնը կը ներկայացնէ նաև ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ԳՈՐԾԱՐԱՆՆԵՐԸ և անոնց մեքենաներուն կատարելոյ գնահատումը կը տարածէ. հողագործական ինքնաշարժ Մեքենաներ, Եւրոպական Զետեղումներ, Գործարանի Մեքենաներ և Գործիքներ, ամէն տեսակ Զրհաններ, Մօտկան մարքայով Զուլարանի Փոքրաներ, Մանածի Մեքենաներ, են. են.։

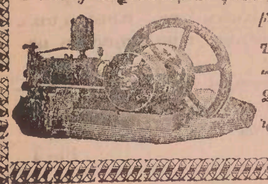

61—104

قره‌جکر ، بوره‌ك خسته‌لقلرینه نافع واعصابی تسکینه خادم «لیتی» حاوی خالص کوزتپه صویندن وبرنجی شکردن معمول صحیحی غازوز . .

کافهٔ مواد مضره وازجمله « زاج یاغی » و «سقارین» کبی ترکیباندن کلیاً عاری اولوب عکسنی فتامدلل صورتده اثباته مقتدر اولانلره فابریقه ۱۰۰،۰۰۰ غروش اعطاسنی تعهد ایدرز ..

رغبت عمومیه‌یه مظهر اولان غازوزلریمز بعض فابریقه‌لر طرفندن تقلید ایدلمکده وباندرولمزه مشابه باندیرولار الصاق ایله فروخته چیقارلدیغندن مشترین کرامك بالاده‌کی باندرول ومهره‌دقت بیورملری مرجودر.
دپولری

غازوزلریمز امور طبیهٔ ملکیه وصحیهٔ عمومیه نظارت علیه‌سنك ۳٤٤۹ نومرو وسی ۱۸ اغستوس ۳۲٦ تاریخلی رخصتنامه‌سنی حائزدر .

عموم استانبول متعهدی توتکرکی قارشوسنده محمد علی بك وارسلان افندی .

غلطه‌ده یرالتی جامع شریفی اتصالنده بوزجی قسطی، فندقلیده جامع شریف قارشوسنده قسجی کامل، خاصکویده ترسانه‌عامره قپوسی اتصالنده بقال استراطی اسکدارده واپوراسکله‌سنده میخالا کینك ارضیه مغازه‌سی ، صاری‌یار عثمانلی بقالیه شرکتیله بوغاز ایچنك کاملاً هریرنده بولنور .

Մեր յարգոյ յաճախորդներուն ուշադրութիւնը կը հրաւիրենք վերեւ հրատարակուած պտնտրոյին ու կնիքին վրայ, քանի որ կարգ մը գործարաններ մեր պտնտրոյին նման պտնտրոյներ փակցնելով կաղէօպի չփչերուն, մեր պտնտրատած կաղէօպներուն կեղծը կը պատրաստեն։ Մեր կաղէօպները լաւ բնդունելութիւն գտած են հրատարակին վրայ և առողջապահական վարչութեան կողմէ 3449 թուականի արտոնագիր մը տտացած ենք 1326 օգոստոս 18ին։

Մեր կաղէօպներու մեներաշնները՝ Գալաթիա Ներ Ակթի Ճամիի կից պուզտի Բոսֆի, Ինարլը մզկիթին դիմաց Ֆէյսի Բեամի, Խասքէյ արքունի նաւատրանի դան կից նպարավաճառ Սիմանթ, Սկիւտար նաւամատոյցին վրայ Միխայելի մեներաշոցը, Սարրեար օսմ. նպարավաճառներու ընկերութեան վաճառատունը և Վոսիորի ամէն կողմերը։ 17

سانیتور

بتون خسته‌لقلره وخصوصیله قولرایه مکمل برسلاح

اوروپانك کرك عمومی وکرك خصوصی محللرنده استعمال اولنه‌رق عمومك مظهر تحسینی اولان اشبو الت دافع تعفن اولمقله برابر هردرلو میقروبلری تلف ایدر کندوسنه مخصوص کوزل بر رایحه‌سی واردر. سانیتور : حیاتك محافظی اولمق اوزره اوروپانك هرطرفنده پك بیوك نام قزاندیغندن بتون الرکزده استعمالنی توصیه ایدرز .

سانیتور؛ قولرایه قارشی صوك برتدبیر اولمقله برابر تیفو خسته‌لغنك منعنه‌ده خادم ومؤثر بر دوادر.

سانیتوری خانه، مکتب، اوتل، فابریقه، خسته‌خانه کبی ازدحاملی محللر ایله ابدستخانه‌لرده مطلق بولندیرملیدر.

یالکز غلطه‌ده بالق پازارنده أنومو تارخی خانده ۱۱ نومروده (سوسیه‌ته سانیتور) اداره خانه‌سنده بولنور سپارش دخی قبول اولنور .

٦—٣٦

دونمای عثمانیه خدمت ایلك

هم محتکری محافظه ایتمك

هم معمولات عثمانیه‌یه رغبت کوسترمك

هم تجارت ملیه‌یه یاردیم ایلك ایچون

دونمای عثمانی معاونت ملیه جمعیتی منفعته چیقان

سیغاره کاغد

وکبریتلرینی

ترجیح واستعمال ایتمك وظائف وطنیه‌دندر .

خصوصاً که فیاتده هیچ فرق یوقدر .

عمومی دپوزیتوسی استانبولده فینجانجیلرده نومرو ۸

دوقتور عبدالله جودت
کوز هکیمی

استانبولده شهر امانتی قارشوسنده صباحلری آلانرانقه ساعت ۹ دن ۱۱ قدر واوکلادن صکره ساعت آلانرانقه ۲ دن ٤ قدر خسته‌کانی قبول ایدر. جمعه و پازار مستثنادر .

ՏՕՔԹ. ԱՊՏՈՒԼԼԱՀ ՃԷՎՏԷԹ
ԱԿՆԱԲՈՅԺ

Ուրբաթ և կիրակի օրերէ զատ, ամէն օր հիւանդ կընդունի Պոլիս, Բաղչապտարանին դիմաց իր մասնաւոր դարմանատան մէջ, առտուան ժամը 9էն մինչև 11 և կէս օրէն ետքը ժամը 2—4 (Ը. Ե.)։